

TURVALLISUUS- JA KEMIKAALIVIRASTON TILINPÄÄTÖS VUODELTA 2024

Dnro Tukes 2386/00.01.03/2025

Sisällysluettelo

1	Turvallisuus- ja kemikaaliviraston toimintakertomus 2024	4
1.1	Johdon katsaus	4
1.2	Tuloksellisuus.....	5
1.2.1	Käytämme tietoa vaikuttavuuden kasvattamiseen	6
1.2.2	Edistämme vastuullista toimintaa.....	7
1.2.3	Olemme asiakaslähtöisiä.....	11
1.2.4	Teemme yhdessä ja ammattitaitoisesti	13
1.2.5	Tuloksellisuuden indikaattorit ja mittarit	15
1.3	Vaikuttavuus.....	16
1.4	Toiminnallinen tehokkuus.....	17
1.4.1	Toiminnan tuottavuus	17
1.4.2	Toiminnan taloudellisuus	18
1.4.3	Maksullisen toiminnan ja yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmat ..	19
1.5	Tuotokset ja laadunhallinta.....	22
1.5.1	Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet.....	22
1.5.2	Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu	24
1.6	Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	27
1.6.1	Henkisten voimavarojen kehittämistä koskevat tulostavoitteet.....	27
1.6.2	Osaamisen kehittäminen	28
1.6.3	Työhyvinvointi.....	28
1.6.4	Henkilöstömenot.....	29
1.7	Tilinpäätösanalyysi.....	29
1.7.1	Rahoituksen rakenne.....	29
1.7.2	Talousarvion toteutuminen	30
1.7.3	Tuotto- ja kululaskelma.....	32
1.7.4	Tase	33
1.8	Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma	33
1.9	Arviointien tulokset	34
1.10	Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä	35
2	Talousarvion toteumalaskelma	37
3	Tuotto- ja kululaskelma	41
4	Tase	42
5	Liitetiedot	44
6	Allekirjoitus	56

Taulukko- ja kaaviohakemisto

Taulukko 1. Toiminnallinen tuloksellisuus.....	15
Taulukko 2. Yhteiskunnallinen vaikuttavuus.....	16
Taulukko 3. Tuottavuus.....	17
Taulukko 4. Taloudellisuus.....	18
Taulukko 5. Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus, yhteenveto.....	20
Taulukko 6. Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma, julkisoikeudelliset suoritteet.....	21
Taulukko 7. Suoritteiden määrä suurimmissa suoriteryhmissä.....	22
Taulukko 8. Henkisten voimavarojen hallinnan ja kehittämisen tulossopimusmittarit.....	27
Taulukko 9. Henkilöstön määrän ja rakenteen tunnuslukuja.....	27
Taulukko 10. Osaamisen kehittämisen tunnuslukuja.....	28
Taulukko 11. Työhyvinvoinnin tunnuslukuja.....	28
Taulukko 12. Työvoimakustannukset.....	29
Taulukko 13. Kokonaisrahoitus.....	29
Taulukko 14. Nettoutetut tulot suoriteryhmittäin.....	30
Taulukko 15. Tulomomentin 12.32.20 tulot suoriteryhmittäin.....	31
Kaavio 1. Tukesin kustannusten kehitys vuosina 2020–2024.....	19
Kaavio 2. Maksullisen toiminnan tuottojen jakauma suoriteryhmittäin 2024.....	32
Kaavio 3. Tukesin kulurakenne 2024 ja 2023.....	33

1 Turvallisuus- ja kemikaaliviraston toimintakertomus 2024

1.1 Johdon katsaus

Kokonaisturvallisuuden ja huoltovarmuuden merkitys on korostunut yhteiskunnassa viime vuosien aikana. Tukes on yksi kokonaisturvallisuutta ja huoltovarmuutta edistävä turvallisuusviranomainen. Kokonaisturvallisuuden näkökulmasta Tukesilla on erityinen rooli muun muassa ympäristövahinkojen torjunnassa ja ennaltaehkäisyssä, biologisiin ja kemiallisiin uhkiin varautumisessa, energiahuollon, jätehuollon, vesihuollon sekä elintarvike- ja päivittäistavara-huollon turvaamisessa. Tukes kiinnitti erityistä huomiota toimintaympäristön muutoksiin sekä vahvisti rooliaan yhtenä kokonaisturvallisuuteen vaikuttavana viranomaisena.

Tukesin toimialueet kattavat hyvin monenlaisia yhteiskunnallisia toimintoja. Valtion talouden kiristymisestä johtuva Tukesin resurssien huomattava pientyminen, samanaikaisesti lisääntyvät erilaiset kansalliset ja kansainväliset turvallisuusuhat sekä näköpiirissä olevat uudet EU-pohjaiset lakisääteiset tehtävät aiheuttavat kasvavan riskin Tukesin toimialueiden turvallisuustason heikkenemiseen. Nämä puolestaan vaikuttavat kansalliseen kokonaisturvallisuuteen ja huoltovarmuuteen.

Tukesin toimintaympäristössä korostuvat ilmastonmuutos, vihreä siirtymä ja digitalisaatio sekä niihin liittyvien riskien tunnistaminen ja hallinta. Kansallisen ja EU-säätelyn lisääntyminen vaikuttaa Tukesin toimintaan tehtävien määrän lisääntymisenä sekä kansallisen liikkumatilan vähenemisenä. Ilmastonmuutoksen ja vihreän siirtymän vaikutukset näkyvät Tukesin toimialoilla esimerkiksi energia-alan murroksena sekä maatalouden muutoksina. Vihreä siirtymä ja uudet teknologiat näkyvät myös neuvonnan ja viranomaislausuntojen määrän kasvuna. Myös kaupankäynnin globaalit muutokset heijastuvat Tukesin toimintaan, samoin kuin käytettyjen tuotteiden kaupan osuuden kasvu, kuluttajien ostovoiman heikkeneminen, verkkokauppa-alustojen kehittyminen sekä tekoälypohjaisten ratkaisujen lisääntyminen. Kaupankäynnin tavat monimutkaistuvat ja talouden toimijoiden määrittelyt uhkaavat vanhentua.

Tukes toimi vuonna 2024 aktiivisesti turvallisuuden ja vaatimuksenmukaisuuden edistämiseksi toimialoillaan. Vuoden aikana Tukes jatkoi toimintojensa kehittämistä ja uudistamista edistääkseen vaikuttavuutta sekä vastatakseen mahdollisimman tehokkaasti toimintaympäristön muutoksiin. Erilaiset teknologiaan liittyvät ilmiöt vaikuttavat toimintaympäristöön ja samalla myös luovat mahdollisuuksia viranomaistoiminnan uudistamiseen ja kehittämiseen. Tukesin resurssien pieneneminen kuitenkin vähentää merkittävästi uusien teknologioiden hyödyntämismahdollisuuksia sekä kasvattaa ja nopeuttaa Tukesin kehitysvelkaa.

Tukesiin kohdistui vuoden aikana huomattavia ja ennakoimattomia valtiontalouden säästötoimia. Näiden vuoksi Tukes joutui aloittamaan yhteistoimintaneuvottelut. Tukesin henkilöstömäärä väheni vuoden aikana 18 henkilöllä. Saman aikaisesti Tukesiin ollaan osoittamassa uusia tehtäviä. Säästötoimet keskeyttivät tai pienensivät myös useita projekteja. Tukesissa oli käynnissä kolme laajasti Tukesin ja FINASin toimintaa koskevaa järjestelmäkehityshanketta, joilla tavoiteltiin erityisesti palvelujen sujuvoittamista, toiminnan tehostamista sekä tietojen parempaa hyödynnettävyyttä. Näitä hankkeita

jouduttiin supistamaan huomattavasti, ja lisäksi ne joudutaan päättämään vuoden 2025 aikana, joten kehityshankkeiden hyödyt jäävät huomattavasti suunniteltua pienemmiksi.

Asiakas- ja sidosryhmäytyytyväisyys pysyivät hyvällä tasolla. Myös kansalaisten luottamusta mittaavassa Luottamus&Maine-tutkimuksessa Tukes sijoittui edelleen hyvämaineisimpien valtionhallinnon organisaatioiden joukkoon.

1.2 Tuloksellisuus

Tukes on turvallisuusviranomainen, joka edistää yhteiskunnan turvallisuutta ja kokonaisturvallisuutta useilla eri sektoreilla. Tukesin keskeisenä tehtävänä on turvallisuuden ja luotettavuuden valvonta ja edistäminen. Tukes toimii yhteiskunnan ja valtiontalouden kannalta merkittävillä toimialoilla, kuten kemikaalit, teollisuus sekä tuotteet ja palvelut.

Tukesin toiminnan tuloksellisuutta tarkastellaan strategian painopistealueiden mukaisesti.

Kuva 1. Yhteenveto Tukesin missiosta, visiosta ja strategisista painopisteistä.

Tukesissa on käytössä ns. rullaavan strategian malli. Strategia päivitettiin vuonna 2024 vastaamaan toimintaympäristön muutoksia. Strategian painopisteet pysyivät ennallaan, mutta painopisteiden alatavoitteita päivitettiin. Strategian toimeenpano jatkui kolmen keinon kautta: arjen johtaminen, viestintä ja vuorovaikutus, sekä painopisteiden edistämiprojektien toimeenpanolla. Vuoden 2024 alusta aloitettiin kaksivuotiset (2024-2025) painopisteiden edistämiprojektit, joissa edistetään Tukesin poikkiorganisatorisia edellytyksiä toimeenpanna strategisia tavoitteita.

1.2.1 Käytämme tietoa vaikuttavuuden kasvattamiseen

Tiedolla johtamisen ja tiedon hyödyntämisen edistäminen on yksi Tukesin strategisista tavoitteista. Tukesissa edistettiin toiminnan vaikuttavuutta ja tuloksellisuutta useilla eri toimenpiteillä. Osana strategian toimeenpanoa käynnistettiin vuoden 2024 alussa kaksivuotinen tietojohdamisen kehittämiskokonaisuus.

Tukes tuotti ja julkaisi tietoa päätöksentekijöille, elinkeinoelämälle ja kansalaisille

Tukes lisäsi valvonnan vaikuttavuutta suunnitelmallisella viestinnällä ja viestintäteemoilla sekä tuottamalla erilaisia viranomaistietoon pohjautuvia koosteita. Tukes kehitti verkkosivustojensa sisältöä asiakaslähtöisesti.

Toimintavuoden aikana selvitettiin ilmoitus- ja lupaprosessien toimivuutta ja kehittämistarpeita. Järjestelmäkehitystä ja ohjeistamista kohdennetaan erityisesti asioihin, joilla voidaan vähentää hakemusaineistoihin liittyviä lisätieto- ja täydennyspyyntöjä.

Tukes hyödynsi valvonnasta, eri rekistereistä, onnettomuusselvityksistä ja -kirjauksista sekä kyselyistä saatua tietoa kuluttajapalveluiden valvonnan kohdentamisessa. Tukes toteutti pitkän ajan valvontasuunnitelmaa, jossa painotetaan eri valvontakeinoja sektorikohtaisesti.

Ilmoitus- ja lupakäsittelystä kertyvästä tiedosta tuotettiin toimialakohtaisia yhteenvetoja ja niistä viestittiin kohderyhmille valvonnassa, uutiskirjeissä ja koulutuksissa. Lisäksi julkaistiin kaivostoiminnan ajankohtaiskatsaus ja tarkastusjärjestelmän toimivuutta koskevat tiedot aikaisempien vuosien tapaan.

Tukes selvitti Tullin kanssa viranomaisten väliseen oma-aloitteiseen tietojenvaihtoon liittyviä haasteita. Tietojenvaihtoon liittyviä esteitä on tuotu esille työ- ja elinkeinoministeriölle muun muassa Tukesin tietojohdamista koskevan selvitystyön sekä yleisen tuoteturvallisuusasetuksen kansallisen täytäntöönpanon yhteydessä.

Tukes kehitti tiedon hyödyntämisen edellytyksiä

Tukesissa jatkettiin tiedon hyödyntämisen edellytysten kehittämistä. Tukesille määritettiin tiedolla vaikuttamisen ydinprosessi. Prosessi pohjautuu UNECE:n, Eurostatin ja OECD:n kehittämänä tilastotuotannon yleiseen prosessimalliin (GSBPM), joka on Suomessa muun muassa Tilastokeskuksen käytössä. Tietotuotantoprosessiin yhdistettiin tiedonhallintalautakunnan suositusten mukainen tiedon elinkaaren hallintamalli. Ydinprosessin avulla pystytään suuntaamaan tietokehittämistä, tunnistamaan prosessin aukkopaikkoja ja eri vaiheiden ja roolien riippuvuuksia. Prosessin avulla pystytään kehittämään Tukesin substanssialojen tiedon hyödyntämistä. Erityisenä tulevaisuuden kehityskohteenä on tiedon hankinnan kehittäminen.

Vuoden 2024 aikana Tukesille määritettiin tiedon laatukriteerit, jotka seuraavaksi tullaan ottamaan käyttöön tietokokonaisuus kerrallaan. Laatukriteerit perustuvat Tilastokeskuksen johtaman tiedon laatuverkoston työhön. Laatukriteerit toimivat tietorakennekehittämisen ohjeena ja ovat osaltaan tukemassa tiedonhallintalain

vaatimusten toteutumista tietoaaineistojen muuttumattomuuden, ajantasaisuuden ja virheettömyyden osalta, sekä tukemassa tietoaaineistojen julkisuutta ja saatavuutta.

Vuoden 2024 aikana määritettiin tiedon käyttöön, hyödyntämiseen ja ylläpitoon liittyneet vastuut ja velvollisuudet vastaamaan organisaation nykyistä tilannetta. Lisäksi pilotoitiin Tukesin tietovastaavien rooli tiedon hyödyntämisen ja käyttämisen osaajina, jotka tuottavat päätöksentekoon ja toimintaan tarvittavaa toimialakohtaista tietoa sekä tukevat päätöksenteossa tiedolla johtamisen tarpeissa. Myös tiedon hyödyntämisen koulutuksia lisättiin. Tietoon liittyvien roolien ja vastuiden toimeenpanoa jatketaan vuonna 2025.

Strategiapäivityksen osana uudistettiin Käytämme tietoa vaikuttavuuden kasvattamiseen -painopisteen tavoitteita. Strategian toimeenpanon tueksi tehtiin myös aiempaa kokonaisvaltaisempaa suunnittelua tiedonhallinnan ja tiedon hyödyntämisen tehtävien toimeenpanosta. Vuoden aikana päättyneessä tiedonhallinnan vaatimustenmukaisuusprojektissa tehdyt havainnot on viety osaksi tätä suunnittelua.

Markkinavalvonnan tietojärjestelmää (Manta) rakennettiin vuoden aikana ja ensimmäisen version käyttöönotto tapahtuu vuonna 2025. Tietojärjestelmän kehityksessä on huomioitu, että siihen tallentuva tieto on laadukasta ja eheää.

Kemikaalituoterekisterin osalta toteutettiin kaksi data-analyysiin liittyvää projektia, joissa selvitettiin kemikaalituotteiden asiakirjavalvonnan vaikuttavuutta sekä tarkasteltiin rekisteriaineistojen vertailua ja datan laatua. Projektit toivat tärkeää tietoa Tukesin tietokantojen käytettävyydestä ja jatkokehitysmahdollisuuksista. Kemikaalituotteiden käyttöturvallisuustiedotteiden käsittelyyn kehitettiin suoraan valvonnassa hyödynnettävä konelukusovellus, joka vähentää aineiston manuaalista käsittelyä.

FINASin akkreditointiprosessin mittaritietojen seuranta ja analysointia kehitettiin edelleen. Tietoa hyödynnetään toiminnan kehittämisessä ja henkilöstön työkuormituksen seurannassa.

Tukesissa on käytössä Kieku-raportointipalvelu talous- ja henkilöstöhallinnon tietojen sekä tulostavoitteiden seurannan tueksi. Palvelun kehittämistä jatkettiin Palkeiden kanssa edelleen.

1.2.2 Edistämme vastuullista toimintaa

Vastuullisen toiminnan edistäminen on keskeinen osa Tukesin toiminnan yhteiskunnallista vaikuttavuutta. Tukes edistää riskiperusteisella toiminnalla turvallisuutta ja vaatimustenmukaisuutta sekä tasapuolisia kilpailuolosuhteita. Tukesin strategian toimeenpanoon liittyen käynnistettiin vuoden 2024 alussa kaksivuotinen vastuullisen toiminnan edistämiseen liittyvä kehittämiskokonaisuus.

Vastuullisuuden edistäminen osana valvontaa ja toimeenpanoa

Teollisuusvalvonnassa saavutettiin lupa- ja valvontatavoitteet pääosin tavoitteiden mukaisesti. Samoin lakisääteisten vastuuhenkilöiden tutkintojen määrä vastasi aikaisempia vuosia, eniten tutkintoja suoritettiin sähköturvallisuudesta ja räjähddekaupasta. Lupa- ja ilmoituskäsittelyn sujuvoittamiseksi jatkettiin digikehitystä sekä käynnistettiin useita toimia hakemusaineiston laadun ja riittävyyden parantamiseksi.

Tukesissa jatkettiin vuonna 2023 aloitettua prosessilaitosten vastuullisuutta edistävää pilottihanketta. Valvonnan kohdentamista jatkettiin jätekemikaaleihin liittyvien riskien tunnistamiseen ja niiden turvalliseen hävittämiseen. Lisäksi valvontaa kohdennettiin erityisesti menettelyihin, jotka tukevat sään ääri-ilmiöiden tunnistamista ja niistä mahdollisesti aiheutuviin vakaviin laitosonnettomuuksiin varautumista (Natech-onnettomuudet). Toimintamallin kehittäminen ja hankkeen tulokset ovat lupaavia, ja ne ovat myös kansainvälisesti merkittäviä ja kiinnostavia.

Teollisten investointihankkeiden lupa- ja ilmoituskäsittely sekä määräaikaistarkastukset toteutettiin tavoitteiden mukaisesti. Maankäyttöön ja ympäristöasioihin liittyvien lausuntopyyntöjen määrät ovat edelleen kasvussa. Kaivostoiminnan lupa- ja valvontatavoitteet saavutettiin pääosin tavoitteiden mukaisesti. Malmietsintäluparuuhkaa saatiin purettua lisäresursseilla. Kaivoslakimuutoksen mukaiset Tukesin kullanhuuhdontainfot toteutettiin ensimmäisen kerran ja alkuperäiskansojen kuulemismenettelyjä täsmennettiin lakiuudistuksen mukaisesti. Lakiuudistuksen tavoitteiden mukaisesti myös uusien vireille tulevien varausalueiden koko on pienentynyt oleellisesti. Toimintavuoden lopussa tehdyt säästötoimet johtivat kuitenkin henkilöstövähennyksiin, mikä voi kasvattaa myös malminetsintä- ja kullanhuuhdontalupien ruuhkaa uudelleen sekä aiheuttaa viivettä investointihankkeiden luvituksessa.

Sähköturvallisuusvalvonnan tarkoituksena on varmistua, että sähköturvallisuus toteutuu käytännössä ja että sähköalan toimijat noudattavat säädöksiä ja standardeja. Toimintavuoden aikana valvontasuunnitelma toteutui kokonaisuutena hyvin, vaikka kentänvalvontaa sopeutettiin valvontakustannusten vähentämiseksi. Valvontaa kohdistettiin erityisesti vastuuhenkilöihin ja heidän toimintaedellytyksiinsä. Sähköurakoitsijoiden valvonnassa havaittiin ongelmia töiden johtamisessa ja käyttöönottopöytäkirjojen sisällössä. Sähkölaitteistojen valvonnassa todettiin erityisesti puutteita pienemmissä kohteissa, joissa käytön johtaja on ulkoistettu ja kunnossapitosopimusta ei ole tehty tai se on tehty kolmannen osapuolen kanssa. Sähkölaitteistoja ja sähköurakointia koskevien toimintailmoitusten määrä kasvoi noin 20 % verrattuna edelliseen vuoteen, mikä heijastelee osaltaan myös yhteiskunnan sähköistämistä ja energia-alan muutosta.

Tukes toteutti useita markkinavalvontaan kohdistuvia valvontaprojekteja kuten esimerkiksi jalometallien ja kertakäyttöisten muovituotteiden tuotevalvontaa, räjähteiden lähtöaineasetuksen velvoitteiden valvontaa (markkinapaikat), ratsastusturvallisuuteen liittyvien palveluiden ja tuotteiden (kypärät ja kuulaimet) valvontaa sekä parvekekaidelasien turvallisuuteen liittyvää valvontaa. Tullin kanssa valvottiin yhteistyössä esimerkiksi kannettavien musiikkikaiuttimien vaatimuksenmukaisuutta. Tukes osallistui myös useisiin EU-projekteihin kuten maahantuotavien aineiden REACH-velvoitteet (yhteistyössä Tullin kanssa), rajoitetut aineet kosmetiikassa, kertakäyttöiset sähkötupakat (RoHS), eläimille ja eläimille tarkoitettujen tilojen desinfiointivalmisteet, aktiivilelut ja ekosuunnittelu (esimerkiksi pyykinpesukoneet, liesituulettimet ja pellettitakat). Pohjoismaisena yhteistyönä toteutettiin verkkokauppoja koskeva drop shipping- ja kasvinsuojeluaineiden valvontaprojektit. Tutkimusnäkökulmasta toteutettiin myös hanke vähähiiliseen betoniin liittyen, koska betoni on maailman käytetyin

rakennusmateriaali ja on oletettavaa, että näiden vähähiilisten tuotteiden käyttö tulee lisääntymään tulevaisuudessa.

Toimintavuonna laadittiin Tukesin yhteinen markkinavalvontasuunnitelma vuodelle 2025. Tulevina vuosina Tukesin markkinavalvonnalle koostetaan vuosittain tarkennettava pidemmän aikavälin suunnitelma, joka ajallisesti synkronoidaan kansallisen markkinavalvontastrategian mukaiseksi.

Biosidivalmisteiden lupakäsittelyissä saavutettiin tavoitteet kohtalaisen hyvin. Kasvinsuojeluaineiden lupahakemusten käsittely on edelleen viivästynyt. Syynä viiveelle on riskinarvioinnin ja lupavalmistelujen vaatiman lisääntyneen työmäärän ja uusien tehtäväkokonaisuuksien ja menettelyiden muuttumisen lisäksi henkilöstön vaihtuminen. Lupia on tästä huolimatta saatu tehtyä aiempaa enemmän. Lupaprosessien kehittämistä jatkettiin. Lupakäsittelyjen tehostamiseksi lupapäätösformaattia selkeytettiin ja myyntipäällystekstien tarkistamisesta luovutaan. Kasvinsuojeluainelupakäsittelystä valmisteltiin yksityiskohtaisia ohjeita ja asiakirjapohjia sujuvoittamaan käsittelyä sekä siirryttiin käyttämään uutta hakemusten hallinnan työkalua. Poikkeuslupahakemusten sujuvoittamiseksi valmisteltiin ohjeet asiakkaille sisällöltään laadukkaiden hakemusten valmistelulle. Kasvinsuojeluaineiden tehoaineiden riskinarviointityössä edettiin EU:n arviointiohjelman ja työlle asetettujen tavoitteiden mukaisesti ja haastavia tehoainearviointeja saatiin lähetettyä Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaiselle (EFSA). Myös REACH-asetuksen ja biosidiasetuksen mukainen aineiden arviointityö eteni Euroopan kemikaaliviraston (ECHA) toimintasuunnitelmien mukaisesti.

Tukes toimeenpani yhdessä alan toimijoiden (ministeriöt, muut viranomaiset, tutkimuslaitokset ja järjestöt) kanssa kestävän kasvinsuojelun toimintaohjelmaa. Ohjelman tavoitteena on vähentää kasvinsuojeluaineiden käytöstä aiheutuvia riskejä ihmisen terveyteen ja ympäristöön sekä ohjata käyttämään integroidun kasvinsuojelun menetelmiä. Tukes kehitti kestävän kasvinsuojelun verkko-oppimismateriaalia valmistelemalla aineistoa pölyttäjien suojelusta.

FINAS-akkreditointipalvelu on edistänyt yritysten vastuullisuutta varmistamalla riippumattoman arvioinnin kautta, että ne noudattavat korkeiden laatu-, ympäristö- ja turvallisuusstandardien vaatimuksia. Akkreditointi on monella alalla välttämätöntä markkinoille pääsemiseksi tai siellä toimimiseksi eli akkreditoinnissa on kyse suomalaiselle elinkeinoelämälle tuotettavasta välttämättömyyspalvelusta. Riippumaton arviointi lisää sidosryhmien luottamusta yrityksen toimintaan, ja akkreditointi auttaa yritystä tunnistamaan ja hallitsemaan toimintaan liittyviä riskejä. Akkreditointia hyödynnetään yhä enemmän pätevyyden osoittamiseksi EU:n lainsäädännössä (muun muassa CBAM, kyberturvallisuus, tekoäly AI).

Tukes nimitti marraskuussa 2024 tutkintaryhmän selvittämään kartonkitehtaan massatornin katon räjähdysmäistä irtoamista. Onnettomuustutkintaraportin on tarkoitus valmistua alkukeväästä 2025. Tukesin tietoon tuli useita valokuitukaapeleiden kaivuutöissä sattuneita vaaratilanteita, missä sähkökaapeleita tai maakaasuputkistoja oli vaurioitettu kaivuutöiden yhteydessä. Tukesin viestintä asiassa sai laajaa huomiota. Toimintavuoden aikana myös sähkötapaturmiin liittyvien ilmoitusten määrä kasvoi. Tähän vaikutti erityisesti verkkoyhtiöiden sähkömittareiden uusimiseen liittyvät hankkeet.

Valmentavasta otteesta positiivista palautetta

Tukes toteutti valmentavaa valvontaa ja kehittää sitä jatkuvasti. Asiakastutkimuksen mukaan palaute valvontatavasta on ollut positiivista. Yrityksiltä saatujen toiveiden mukaisesti Tukesin verkkosivuilla kuvattiin aiempaa tarkemmin tuotteita koskevan valvonta-asian eteneminen ja se, mitä eri vaiheet tarkoittavat yritysten näkökulmasta. Tukesissa edistettiin myös yhteisiä valmentavan asiakastyön käytäntöjä.

Tukesissa on vakiintunut markkina- ja valvonta-asetuksen mukainen menettelytapa, jossa suositetaan yrityksen vapaaehtoisia toimia, kun havaitaan vaarallisia tai vaatimustenvastaisia tuotteita. Valvonnassa on annettu talouden toimijoille mahdollisuus valita, haluavatko he korjaavista toimenpiteistä velvoittavan päätöksen vai tekevätkö he toimet vapaaehtoisesti. Vapaaehtoisin toimin ryhtyvät saavat asiasta tunnustusta Tukesin Vaaralliset tuotteet -alustalla ja siten myös asiakkaidensa silmissä. Joissakin, yhä harvemmissä, tapauksissa talouden toimijat kuitenkin tarvitsevat velvoittavan päätöksen vakuuttaakseen tavarantoimittajansa siitä, ettei tuote täytä lainsäädännön vaatimuksia. Usean markkina- ja valvontaviranomaisen yhteisen Vaaralliset tuotteet.fi -sivuston kävijämäärä vuonna 2024 oli n. 165 000 käyntiä, ja esimerkiksi yritykset ja tiedotusvälineet käyttävät sitä lähteenään.

Tukes järjesti useita webinaareja toiminnanharjoittajille ja viranomaisille uusien säädösten soveltamisesta, kuten esimerkiksi yleisestä tuoteturvallisuusasetuksesta ja paloturvallisuuslaitelaista. Webinaareja pidettiin myös esimerkiksi energiamerkittyjen tuotteiden Eprel-tietokannasta, tekstiilien vaatimuksista, latureiden yleisimmistä turvallisuuspuutteista sekä turvallisen rallitapahtuman järjestämisestä. Lisäksi julkaistiin uutiskirjeitä, joissa yhtenä kokonaisuutena nostettiin esille yleisimpiä turvallisuuspuutteita eri tuoteryhmissä yritysten toiminnan kehittämiseksi.

Tukes lanseerasi saukon näköisen turvallisuushahmo Tuken edistämään turvallisuustiedon viestimistä lapsille. Hahmo on kehitetty asiakaslähtöisesti yhdessä lasten kanssa. Hahmon ideana on Tukesin strategian mukaisesti turvallisen ja vastuullisen yhteiskunnan rakentaminen ruohonjuuritasolta lähtien. Vuonna 2024 toiminnassa korostui aluksi hahmon tunnettuuden lisääminen erityisesti Lapsimessujen, Ylen Pikku Kakkosen kesäkiertueen sekä kouluvierailujen kautta. Tuke esiteltiin myös kansainvälisellä tuoteturvallisuusviikolla komission pyynnöstä. Työn alla on opetusmateriaaleja päiväkotien ja koulujen käyttöön.

Tukesin vastuullisuustoiminnan edistäminen jatkui

Tukesin vastuullisuustyön perustana ovat YK:n kestävän kehityksen tavoitteet, jotka ohjaavat toimintamme suuntaviivoja. Vuonna 2024 julkaisimme kolmannen vastuullisuusraporttimme, jossa esiteltiin konkreettisin mittarein ja tapausesimerkein, miten Tukes on edistänyt kestävän kehityksen tavoitteiden toteutumista.

Kaiku-kehittämisrahoituksen avulla Tukes laati vastuullisuusohjelman, joka kokoaa vastuullisuustyömme yhteen ja luo yhteisen ymmärryksen siitä, mitä vastuullisuuden edistäminen tarkoittaa Tukesissa. Ohjelma julkaistaan vuonna 2025.

Tukes päivitti ympäristöohjelmansa vuosille 2024–2025, ja toteutti sen mukaisia toimenpiteitä. Näitä olivat muun muassa matkustamisen vähentäminen, työsuuhedepolkupyöräedun tarjoaminen henkilöstölle sekä aiheesta viestiminen henkilöstölle. Tukes raportoi Green Office -sertifikaatin vaatimalla tavalla toimintansa ympäristövaikutuksista WWF:lle. Lisäksi kehitettiin hankintojen vastuullisuutta päivittämällä ohjeistuksia, suunnittelemalla koulutuksia ja laatimalla mittari vastuullisuuskriteerien tunnistamiseksi. Uudet ohjeet ja kysely hankinnan vastuullisuudesta otetaan käyttöön vuonna 2025.

Toimintavuoden aikana valvontaan ja määräaikaistarkastuksiin liittyvää matkustamista ja matkakuluja pyrittiin vähentämään yhteensovittamalla valvontakäyntejä, harventamalla määräaikaistarkastuksia sekä kohdistamalla valvontaa konsernin yhteisiin menettelyihin sekä tekemällä etävalvontaa.

Vastuullisuusosaamisen kehittämiseksi Tukes järjesti henkilöstölle koulutuksia ja työpajoja, jotka käsittelivät vastuullisuuteen liittyviä teemoja, esimerkiksi sitä, miten kentän valvonnassa voisi edistää asiakkaiden vastuullista toimintaa.

1.2.3 Olemme asiakaslähtöisiä

Tukes kehittää toimintatapojaan ja palveluitaan yhteistyössä asiakkaiden ja sidosryhmien kanssa. Tavoitteena ovat mahdollisimmat sujuvat ja vaikuttavat palvelut. Osana Tukesin strategian toimeenpanoa käynnistettiin vuoden 2024 alussa kaksivuotinen asiakaslähtöisyyden edistämiseen liittyvä kehittämiskokonaisuus.

Tukes kehitti yhteistyössä ohjeita, toimintatapoja ja järjestelmiä asiakkaiden neuvomiseksi ja sujuvan palvelun varmistamiseksi

Lakisääteisten turvallisuustutkintojen digitalisointi valmistui kokonaisuudessaan, kun sähköturvallisuustutkinto saatiin valmiiksi 24/7-malliin ja julkaistiin käyttöön vuoden 2025 tammikuussa Tukesin eTentti-oppimisympäristössä ja verkkokaupassa. Vastuuhenkilöille suunnattujen avoimien koulutusten julkaisemista jatkettiin. eTentti-oppimisympäristöön toteutettiin vuoden 2024 aikana myös kasvinsuojelukouluttajien ja tutkinnon järjestäjien jatkokoulutus. Alustalle lisättiin myös asiakaspalautekyselyupotus, joka mahdollistaa asiakasystävällisen systemaattisen palautteen keräämisen ja sen hyödyntämisen kehityksessä.

Tukesin Tunnen tuotteeni -oppimisympäristön kehittämistä jatkettiin kohti tulevaa Tukes Kampusta, jolla vastataan sidosryhmien ja asiakkaiden ohjaus-, neuvonta- ja koulutuskysyntään valmentavalla otteella ja kustannustehokkaalla tavalla. Tukes Kampusta kehitetään asiakaslähtöisesti, ja se julkaistaan käyttöön kevään 2025 aikana.

Sähköiseen asiointiin sekä ilmoitusten ja hakemusten käsittelyjärjestelmään (TOLA) otettiin käyttöön uusina kokonaisuuksina hissityöilmoitukset, haku kasvinsuojeluaineita koskevan koulutuksen ja tutkinnon järjestäjäksi, haku tuholaistorjuntakoulutuksen järjestäjäksi ja/tai vastaanottajaksi, ilmoitus tuholaistorjunnan tutkinnon suorittamisesta ja sen uusimisesta sekä ilmoitukset tuholaistorjunnan yritystoiminnasta ja sen muutoksista. Käyttökokemusten perusteella järjestelmän jatkokehitys on edelleen tärkeää. TOLAan liittyvän raportoinnin kehittämistä tehtiin vuonna 2024 ja sitä jatketaan vuonna 2025.

Tukesin Luvat ja Valvonta -järjestelmään (VALLU) valmistui painelaiterekisteri, jonka käyttö aloitettiin syksyllä 2024. Lisäksi VALLU-järjestelmää täydennettiin onnettomuusilmoitusten käsittelyllä. VALLU-järjestelmään liittyviä kehittämistehtäviä uudelleen organisoitiin Tukesille valmisteilla olevien uusien tehtävien vuoksi tekemällä kyberturvallisuudirektiivin (NIS2) toimeenpanon edellyttämä toimijarekisteri käyttöönottovalmiuteen sekä siirtämällä kaivosasioiden käsittely- ja rekisteröintitehtävien kehittämistehtävät vuodelle 2025.

Tukes on kehittänyt tietojärjestelmiä, kuten esimerkiksi Vaaralliset tuotteet.fi ja markkinavalvonnan digialusta (Manta) siten, että nämä mahdollistavat niiden laajemmän hyödyntämisen hallinto- tai organisaatorajojen ylitse. Viranomaisten yhteiskäyttöisten tietojärjestelmien kehittämisessä Mantan osalta on edetty TEM:n linjauksen mukaan hallintasopimuksia hyödyntäen (Tukes, Säteilyturvakeskus, Suomen ympäristökeskus). Markkinavalvontaan liittyvästä yhteiskäyttöisestä tietojärjestelmästä ja -varannosta ei ole nykyisellään sääntelyä, ja tältä osin sääntelyn kehittämistarve on tuotu ministeriön tietoon.

Prosessiturvallisuuden uudistetun valvontamallin käyttöönottoa ja toimenpanoa jatkettiin suunnitellusti vuonna 2024. Valvontakohteilta saatu palaute uudistetusta mallista on rohkaisevaa. Kattilalaitosten vaaranarviointia koskeva ohje uudistettiin ja ajanmukaistettiin toimintavuoden aikana. Uudistettu ohje otetaan käyttöön vuonna 2025.

Tukes julkaisi vetyoppaan vetyhankkeiden suunnittelun, rakentamisen, käytön sekä luvituksen tueksi alkuvuodesta 2024. Syksyllä 2024 Tukes myönsi luvan ensimmäiselle vihreään vetyyn liittyvälle hankkeelle.

Tukes osallistuu Suomen Akatemian Strategisen Tutkimusneuvoston hankkeeseen AI demokratian tukemisessa (AIDEMOC). Hankkeessa tutkitaan tekoälyn, ja erityisesti generatiivisen tekoälyn vaikutuksia demokratian tulevaisuuteen. AIDEMOCin tavoitteena on luoda lyhyen ja pitkän aikavälin keinoja ennakoimaan tekoälyn lisääntyvän käytön vaikutuksia, sekä kehittää keinoja hyödyntää tekoälyä eettisesti. Tukesin näkökulmasta projektissa tutkitaan kielimallien soveltuvuutta ja ongelmia julkisten palveluiden toteuttamisessa. Hanke jatkuu vuonna 2025.

Asiakaslähtöisyyttä edistettiin monin tavoin

Vuonna 2024 laadittiin asiakaspalvelut-ydinprosessi, joka kuvaa asiakaskokemuksen johtamisen mallin. Prosessi sisältää seuraavat vaiheet: asiakkaiden segmentointi ja kohderyhmien määrittely, asiakasymmärryksen kerääminen, asiakkuuksien hallinta, asiakkaan palvelupolut ja kohtaamispisteiden tunnistaminen, palvelun asiakaslähtöinen suunnittelu ja kehittäminen, asiakaskokemuksen parantaminen, sujuva palvelupolku muiden viranomaisten kanssa, asiakaslähtöinen asiointi ja jatkuvan palautteen kerääminen ja hyödyntäminen. Jokaiselle vaiheelle luodaan vuosina 2024–2025 ohjeet tai mallit, ja toimintatavat jalkautetaan pilottiprojekteja hyödyntäen.

Vuoden 2024 aikana selvitettiin Tukesin asiakaslähtöisyyden nykytilaa ja määritettiin asiakaslähtöisyyden termit. Tukesin palveluiden kokoaminen palveluportfolioksi aloitettiin. Useasta Tukesin palvelusta tehtiin palvelupolkuja, joiden perusteella parannettiin asiakaskokemusta ja verkkoasioinnin sujuvuutta.

Tukesin asiakirjoja muotoiltiin asiakaslähtöisiksi ja yhtenäisiksi asiakirjaklinikoilla. Selkeät asiakirjat edistävät sujuvan asioinnin lisäksi myös asiakasneuvonnan tehostamista. Asiakaslähtöistä kulttuuria on edistetty myös lisäämällä osaamista esimerkiksi asiakasymmärryksen keräämiseen keskittyvällä koulutussarjalla. Tukesin asiakirjojen oikeusmuotoilua koskevan hankkeen yhteydessä laaditut linjaukset ja käytännöt otettiin käyttöön lupapäätöspohjissa. Linjaukset otetaan huomioon valvonnan asiakirjamalleissa sekä esimerkiksi markkinavalvonnan tietojärjestelmän Manta käyttöönoton yhteydessä. Lisäksi Tukes Kampus -oppimisympäristön kehittämiseen on käytetty palvelumuotoilua.

Kysymys-, vastaus- ja palautejärjestelmän (Kyvapa) kehittäminen jatkui. Palvelun kautta Tukes vastasi yhteensä 2 808 asiakkailta tulleet kysymykseen tai palautteeseen. Asiakkailta saapuneiden kysymysten perusteella Tukes kehitti verkkosivujen ja sosiaalisen median sisältöjä.

Markkinavalvonnassa Tukes hyödynsi reaktiivisen valvonnan Fast Track -tiimiä. Tiimi sujuvoitti selkeimpien valvontatapausten käsittelyä ja vapautti resursseja haasteellisempien tapausten käsittelyyn. Fast Track -toiminnan kokeilusta saatuja oppeja otetaan huomioon vuonna 2025 asiakasneuvonnan kehittämisessä.

Tukesissa on tavoitteena selvittää jatkuvan asiakaspalautteen keräämisen mahdollisuudet. Tavoitetta edistettiin aloittamalla yhteisen kyselypohjan luominen ja yhteisen kyselyn pilotointi. Lisäksi Tukes teettää vuosittain asiakas- tai sidosryhmätutkimuksen. Syksyllä 2024 toteutettiin Tukesin sidosryhmäkysely.

Asiakkuuksien hallinnan kehittämiseksi Tukes osallistuu Työ- ja elinkeinoministeriön omistaman asiakkuudenhallintajärjestelmän (KasvuCRM/ATV) ohjausryhmään. Tarkoituksena on selvittää, voisiko Tukes käyttää järjestelmää laajemmin asiakkuuksien hallinnassa.

Tukes osallistui valtionhallinnon asiakkuusverkoston toimintaan. Verkoston tarkoitus on vertaistuen ja hyvien käytäntöjen jakaminen, vaikuttavuuden edistäminen sekä yhteisten ja yhtenäisten toimintatapojen edistäminen.

1.2.4 Teemme yhdessä ja ammattitaitoisesti

Tukes vahvisti yhteistyötä eri toimijoiden kanssa

Markkinavalvonnan yhteyspisteen Fipointin avustamana suomalaisten markkinavalvontaviranomaisten yhteistyö on lisääntynyt ja yhteisten toimintatapojen käyttöönotto on edistynyt. Yhteyspisteen yhteydessä toimivassa markkinavalvonnan yhteistyöryhmässä ja sen alatyöryhmissä on kehitetty verkkokaupoissa ja verkkomarkkinapaikoilla myynnissä olevien tuotteiden valvontaprosessia, EU:n markkinavalvontatietojärjestelmien tiedon hyödyntämistä sekä yhteistyötä tullin kanssa. Fipoint on toiminut monissa EU:n markkinavalvontaprosesseja ja -järjestelmiä kehittämissä ryhmissä. Tuoteyhteyspisteiden tehtävänä on antaa tietoa kansallisista tuotemääräyksistä taloudellisille toimijoille. Tässä roolissa tuoteyhteyspiste kehittää verkkosivustoa/-työkalua, josta tuotteita koskevat vaatimukset Suomessa ovat yhä helpommin ja informatiivisemmin toimijoiden saatavilla.

Tukes osallistui aktiivisesti ministeriöiden ohjaamaan neuvottelukuntatyöhön. Keskeisiä yhteistyön foorumeita ovat turvallisuustekniikan neuvottelukunta (TENK) ja kemikaalineuvottelukunta (KENK) jaostoineen sekä kuluttajaturvallisuusasiain neuvottelukunta (KTNK) ja Kasvinsuojeluneuvottelukunta.

Tukes jatkoi tiivistä yhteistyötä Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimean, Säteilyturvakeskuksen (STUK) ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valviran kanssa (ns. FSTV-yhteistyö). Yhteistyötä tehtiin erityisesti digitaalisten palveluiden, ennakkoinnin ja tulevaisuustietoisuuden, johtamisen, riskitietoisien viranomaistoiminnan, viestinnän, laatutyön ja asiakaslähtöisyyden yhteiskehittämisessä.

Tukes osallistui säädöshankkeisiin yhdessä ministeriöiden kanssa

Tukes tuki ministeriöitä useissa kansallisen ja EU-lainsäädännön valmistelu- ja toimeenpanohankkeissa ja antoi hankkeisiin liittyviä lausuntoja. Toimintavuoden aikana Tukes osallistui muun muassa seuraaviin valmistelutehtäviin: kyberturvallisuudirektiivin (NIS2), kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä koskevan direktiivin (CER) sekä kyberkestävyyssäädöksen (CRA) ja tekoälyasetuksen kansallisen toimeenpanon valmisteluun, yleisen tuoteturvallisuusasetuksen ja kuluttajapalvelulain valmisteluun kansallisen työryhmän sihteerinä, EU:n akkuasetuksen viranomaisvalvontaa koskevaan täytäntöönpanoon / jätelain valmisteluun, rakentamis- ja paloturvallisuuslaitelain, alueiden käyttölain, jakeluasemalainsäädännön ja yhden luukun lainsäädännön uudistamiseen sekä kriittisiä mineraaleja koskevan asetuksen (CRMA) toimeenpanon valmisteluun. Tukes osallistui EU-tasolla ekosunnittelu-, lelu- ja rakennustuoteasetuksen valmisteluun, CLP-asetuksen ajantasaistamistyöhön sekä mittauslaidirektiivin ja EU:n hissidirektiivin arviointiin. Tukes osallistui myös kasvinsuojeluainelain perusteella annettavien alemman asteisten säännösten valmisteluun kasvinsuojeluaineiden dronelevityksestä sekä kaasuttamisesta. Näiden lisäksi osallistuttiin aktiivisesti täytäntöönpanosäädösten valmisteluun EU-tasolla komiteamenettelyssä useilla eri alueilla. Tukes osallistui myös standardien valmisteluun. Toimintavuonna julkaistiin uudistetut sähköalan standardit SFS 6001 Suurjännitesähköasennukset ja SFS 6002 Sähkötyöturvallisuus.

Ministeriöiltä saadun palautteen mukaan Tukesin osallistumista lainsäädännön valmisteluun pidetään erittäin tarpeellisena. Tukes toi työ- ja elinkeinoministeriön tietoon havaitsemiaan lainsäädännön kehittämistarpeita, jotka koskivat muun muassa viranomaisten yhteiskäyttöisiä tietojärjestelmiä.

Tukes teki aktiivista yhteistyötä EU:n jäsenvaltioiden, pohjoismaisten viranomaisten ja muiden kansainvälisten toimijoiden kanssa. Tukesin asiantuntijat osallistuivat EU:n työryhmien, komiteoiden, verkostojen ja asiantuntijaryhmien toimintaan erityisesti tuotevalvonnan ja kemikaalilainsäädännön alueella. Lisäksi Tukes on ollut vaikuttamassa standardien sisältöön priorisoiduilla alueilla.

Yhteistyö ja ammattitaito osana organisaation kivijalkaa

Tukesin strategian toimeenpanoon liittyen käynnistettiin vuoden 2024 alussa kaksivuotinen yhteistyön ja ammattitaidon edistämisen kehittämiskokonaisuus. Vuoden aikana kehittämiskokonaisuutta laajennettiin yhdistämällä siihen valmentavan toiminnan edistämiseen liittyviä hankkeita.

Tukes kehittää toimintaansa työyhteisönä ja hyvin johdettuna työpaikkana. Tavoitteena on edistää avointa, luovaa ja reilua työilmapiiriä, jossa jokainen kokee tekevänsä merkityksellistä ja vaikuttavaa työtä. Lisäksi Tukes kiinnittää erityistä huomiota ammattitaidon ylläpitämiseen kehittämällä jatkuvasti henkilöstön asiantuntijuutta, toimintatapoja ja verkostoja.

Organisaation toimintaa ja johtamista kehitettiin vahvistamalla tiimimäistä toimintaa. Toimintavuonna toteutettiin sekä tiimien vetäjän että tiimin jäsenten koulutukset. Koulutusten perusteella jatkettiin tiimityön toimintamallien kehittämistä ja substanssitehtävien organisointia tiimityöksi. Tukesissa työskenneltiin hybridimuotoisesti tehden sekä etä- että läsnätyötä.

Tukes päivitti tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmansa, jonka tavoitteena on varmistaa oikeudenmukainen ja tasa-arvoinen työyhteisö kaikille työntekijöille. Lisäksi Osaava-järjestelmässä otettiin käyttöön suoriutuvuuden arviointilomake, jonka avulla lisättiin suoriutuvuuden arviointiprosessin sujuvuutta ja systemaattisuutta. Vuonna 2024 edistettiin myös strategisten osaamistarpeiden tunnistamista ja työhyvinvointitiedon entistä tehokkaampaa hyödyntämistä organisaation eri ryhmissä.

Tukesin säännöllisten esihenkilötapaamisten keskeisenä teemana oli koherentti esihenkilötyö. Esihenkilöt ja johtajat kokoontuivat kuukausittain aiheen äärelle. Lisäksi käynnistettiin myös esihenkilöiden keskinäinen sparraus.

Työhyvinvointia edistettiin käsittelemällä työyhteisön kanssa muun muassa asiallista työkäytöstä, epäasiallisen käytöksen torjumista, muutostilanteista selviytymistä sekä omasta jaksamisesta huolehtimista.

1.2.5 Tuloksellisuuden indikaattorit ja mittarit

Taulukko 1. Toiminnallinen tuloksellisuus

Olemme asiakaslähtöisiä	2022 toteuma	2023 toteuma	2024 tavoite	2024 toteuma
Indikaattorit:				
Asiakastyytyväisyys (Asiakaskysely*, asteikko 1-5)	N/A	3,9	>4	N/A
Palveluiden hallintamalli ja asiakassegmentointi on valmisteilla	-	-	kyllä	kyllä
Toimimme valmentavasti				
Indikaattorit:				
Tukes tukee valmentavalla otteella lainsäädännön ymmärtämistä ja noudattamista (Asiakaskysely*, asteikko 1-5).	-	-	N/A	N/A

*Asiakas- ja sidosryhmäkyselyt toteutetaan vuorovuosin, asiakaskysely vuonna 2023 ja sidosryhmäkysely vuonna 2024.

1.3 Vaikuttavuus

Tukesin toiminta-ajatuksena on tehdä Suomesta turvallisempi elää ja toimia. Tukes edistää tiedolla turvallisuutta ja vaikuttaa siihen, että yritykset ja kuluttajat toimivat vastuullisemmin. Tukes suuntaa toimintaansa riskiperusteisesti käyttäen eri lähteistä kertyvää tietoa riskien tunnistamiseen ja arvioimiseen. Tukes käyttää riskiperusteista lähestymistapaa sekä valvonnan kohdentamisessa että valvontakeinojen valinnassa.

Tukes arvioi onnistumistaan mittareilla, jotka kuvaavat yritysten ja toiminnanharjoittajien tekemiä toimia turvallisuuden edistämiseksi sekä kuluttajien ja kansalaisten asennoitumista turvallisuuteen.

Taulukko 2. Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Käytämme tietoa vaikuttavuuden kasvattamiseen	2022 toteuma	2023 toteuma	2024 tavoite	2024 toteuma
Indikaattorit:				
Tiedonhallinnan osa-alue: Sanallinen itsearviointi vuotuisen tietotilinpäätöksen yhteydessä	-	-	kyllä	kyllä
Tiedolla johtamisen osa-alue: Tiedolla vaikuttamisen kehittämishankkeen suunnitelma on laadittu ja toimenpiteet käynnistetty, tietotuotannon prosessi on määritelty ja käytössä	-	-	kyllä	kyllä
Osaamisen/kyvykkyyden osa-alue: Tiedolla johtaminen on huomioitu koulutussuunnitelmassa ja toimenpiteet on toteutettu	-	-	kyllä	kyllä
Osaamisen/kyvykkyyden osa-alue: Tiedon laatuun liittyvän osaamisen ja toimintatapojen kehittäminen. Keskeiset järjestelmät listattu ja aikataulutettu suunniteltu.	-	-	kyllä	kyllä
Edistämme vastuullista toimintaa				
Indikaattorit:				
Luottamus ja maine -indeksi (kysely, asteikko 1-5)	3,8	3,7	>3,8	3,7
Yrityksen itsearvio tehdyistä turvallisuutta edistävästä muutoksista (asiakaskysely, %)*	N/A	67	>71	N/A
Edistämme digitalisaatiota				
Indikaattorit:				
Tukes kehittää kyberturvallisuutta ja toimintavarmuutta (suunnitellut kehittämistoimenpiteet toteutettu, kyllä/ei)	-	-	kyllä	kyllä
dTEM-arviointi**, osa-alueen Kyberturvallisuus ja tietosuoja arviointi	3,3	3,6	3,3	3,4
dTEM-arviointi**, osa-alueen Asiakaslähtöisyys arviointi	2,9	3,5	>3	3,0
dTEM-arviointi**, osa-alueen Palvelut ja prosessit arviointi	2,9	3,2	>3	3,2
Käyttämäni Tukesin sähköiset palvelut toimivat hyvin (asiakas- ja sidosryhmäkyselyt, asteikko 1-5)*	-	3,8	>4	N/A
Valvonnassa, lupakäsittelyssä ja akkreditoinnissa tarvittavien tietojärjestelmien yhtenäistäminen,	-	-	kyllä	kyllä

toimintamallien asiakaslähtöinen uudistaminen ja prosessien sujuvoittaminen sekä järjestelmien yhteentoimivuus ja kytkeminen kansallisiin ja EU:n yhteisiin ratkaisuihin.				
Tukesin palveluiden digitalisaatioaste***	81 %	81 %	90 %	96 %

* Asiakas- ja sidosryhmäkyselyt toteutetaan vuorovuosin, vuonna 2024 tehtiin sidosryhmäkysely.
** Työ- ja elinkeinoministeriön teettämä, dTEM-toimenpideohjelmaan liittyvä digitaalisen kypsyystason arviointi. Vuoden 2023 luvut perustuvat Tukesin tekemään itsearviointiin. Vuosien 2022 ja 2024 luvut perustuvat ulkopuoliseen arviointiin.
*** Tukes arvioi palveluidensa digitalisaatioastetta käyttäen VM:n YritysDigi-hankkeessa kehitettyä digiasteen määrittelyasteikkoa. Mittaria sovelletaan koko palveluprosessiin mukaan lukien myös sisäiset käsittelyprosessit.

1.4 Toiminnallinen tehokkuus

1.4.1 Toiminnan tuottavuus

Tukes seuraa tuottavuutta ja taloudellisuutta suurimmissa suoriteryhmissä, jotka kattavat pääosan Tukesin toiminnasta. Tuottavuudelle ja taloudellisuudelle ei ole asetettu välittömiä tavoitteita.

Taulukko 3. Tuottavuus

Tuottavuus (kpl/http) Panos (henkilötyöpäivä, http) sisältää suoritteen tuottamiseen käytetyn välittömän työajan.	2022 toteuma	2023 toteuma	2024 toteuma
Pätevyyskoe	47,9	22,9	19,0
Kuluttajatuotteiden markkinavalvonta	1,0	1,4	1,6
Kemikaalituoterekisteri-ilmoitus	25,5	39,1	33,1
Toiminnanharjoittaja- ja laitteistoilmoitukset	6,8	5,8	10,0
Teollisten investointihankkeiden luvat ja ilmoitukset	0,4	0,3	0,6
Kaivostoiminnan päätökset	0,2	0,2	0,2
Biosidi- ja kasvinsuojeluaine päätökset	0,2	0,2	0,3
Sähkötuotteiden markkinavalvonta	1,8	1,3	1,3
Akkreditoinnit	0,1	0,1	0,1

Suoritteiden lukumäärien vuosittainen vaihtelu (kts. Taulukko 7 kappaleessa 1.5.1) vaikuttaa taloudellisuus- ja tuottavuustunnuslukuihin, koska kustannuksiin sisältyy myös kiinteitä kustannuksia, jotka eivät jousta suoritteiden määrän suhteessa. Lisäksi yksittäisiin suoritteisiin liittyvät työmäärät voivat vaihdella vuosittain hyvinkin paljon.

Pätevyyskokeiden tuottavuuden ja taloudellisuuden tunnusluvut heikkenivät edellisestä vuodesta, koska resursseja kohdistettiin edelleen eTentti-alustalla olevien digitaalisten tutkintojen kehittämiseen. Pätevyyskokeiden digitalisoinnin tuottavuushyötyjä saavutetaan tulevina vuosina.

Kuluttajatuotteiden markkinavalvonnan suoritelukumäärät vähenivät edellisvuodesta, mikä näkyy sekä tuottavuus- että taloudellisuustunnusluvuissa.

Kemikaalituoterekisteri-ilmoitusten tuottavuus- ja taloudellisuustunnuslukuihin vaikuttaa merkittävästi suoritelukumäärien vuosittainen vaihtelu. Rekisteri-ilmoitusten määrä ei kuitenkaan vaikuta merkittävästi Tukesin työmäärään tai kustannuksiin. Ilmoitusten määrän kasvu edellisvuoteen verrattuna näkyy tunnuslukujen muutoksessa.

Toiminnanharjoittaja- ja laitteistoilmoitusten tuottavuus- ja taloudellisuustunnusluvut paranivat edellisvuodesta. Toiminnallisen tehokkuuden tunnuslukujen parantumisen taustalla on toiminnanharjoittaja- ja laitteistoilmoituksen sähköisen asioinnin ja käsittelyn digitalisointi sekä asiakasneuvonnan kehittäminen, joka on vähentänyt puutteellisten hakemusten määrää.

Teollisten investointihankkeiden lupien ja ilmoitusten tuottavuustunnusluvut paranivat edellisvuodesta. Taloudellisuus- että tuottavuustunnusluvuissa on vuosittaista vaihtelua lupien ja ilmoitusten työmäärän mukaan. Lisäksi vihreä siirtymä tulee näkymään viiveellä suoritemäärissä sekä tuottavuus- ja taloudellisuustunnusluvuissa.

Kaivostoiminnan tuottavuustunnusluku pysyi ennallaan ja taloudellisuustunnusluku parani edellisvuodesta. Malminetsintälupahakemusten ruuhkaa saatiin purettua ja vireillä olleiden hakemusten määrä saatiin laskemaan edellisvuodesta tehtäväalueelle osoitettujen lisäresurssien avulla.

Biosidi- ja kasvinsuojeluainepäätösten tuottavuustunnusluvut paranivat edellisvuodesta. Biosidi- ja kasvinsuojeluainearvioinneissa työmäärä vaihtelee merkittävästi riippuen hakemusten laajuudesta, minkä takia sekä taloudellisuus- että tuottavuustunnusluvuissa on vuosittaista vaihtelua.

Sähkötuotteiden markkinavalvonnan tuottavuus pysyi edellisvuoden tasolla. Suoritteiden taloudellisuus heikkeni hieman edellisvuodesta. Tähän vaikutti etenkin suoritteiden kustannusten kasvaminen, jonka taustalla oli kenttätarkastustoiminnan lisääntyminen.

Akkreditointipäätösten tuottavuus pysyi edellisvuoden tasolla. FINASin toiminnan kulut kasvoivat hieman, mutta suoritemäärän kasvun myötä taloudellisuustunnusluku parani edellisvuoteen verrattuna.

1.4.2 Toiminnan taloudellisuus

Taulukko 4. Taloudellisuus

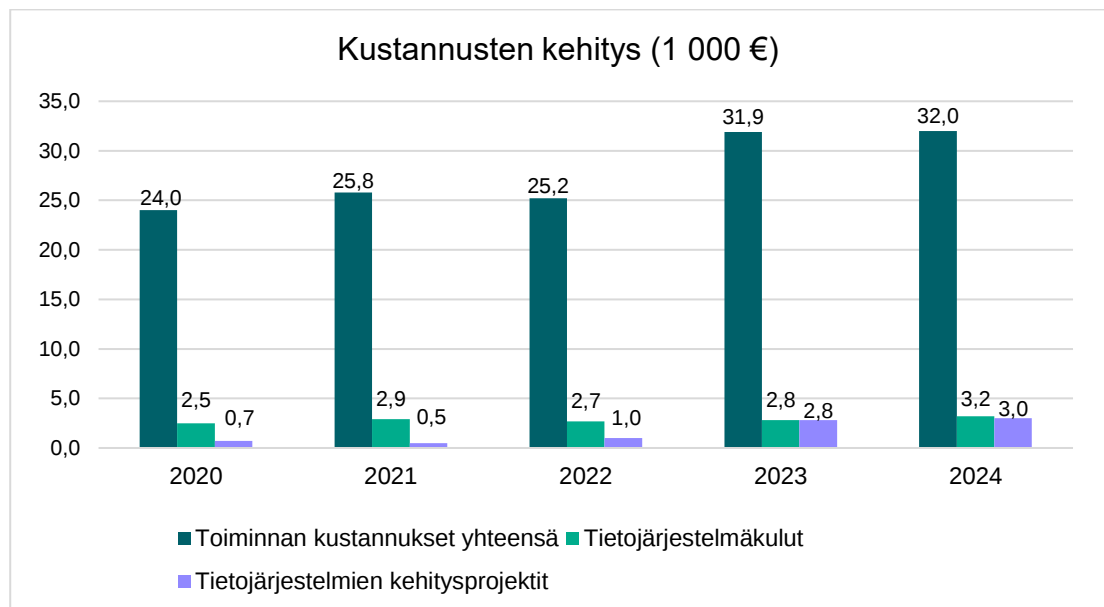
Taloudellisuus (€/kpl), panos (€) sisältää välittömät kustannukset sekä osuuden yhteiskustannuksista	2022 toteuma	2023 toteuma	2024 toteuma
Pätevyyskoe	11*	21	29
Kuluttajatuotteiden markkinavalvonta	608	439	326
Kemikaalituoterekisterin ilmoitukset	40	25	20
Toiminnanharjoittaja- ja laitteistoilmoitukset	75	83	39
Teollisten investointihankkeiden luvat ja ilmoitukset	1 205	1 625	1 060
Kaivostoiminnan päätökset	2 689	2 968	3 386
Biosidi- ja kasvinsuojeluainepäätökset	3 214*	3 342	2 218

Sähkötuotteiden markkinavalvonta	497*	717	779
Akkreditoinnit	10 919*	12 028	11 516

*Huomattu laskennan yhteydessä vuoden 2022 tilinpäätöksessä ollut virhe (pätevyyskokeet oli 9, korjattu: 11, biosidi- ja kasvinsuojeluainepäätökset oli 3 219, korjattu: 3 214, sähkötuotteiden markkinavalvonta oli 502, korjattu: 497, akkreditoinnit oli 10 791, korjattu: 10 919). Havaitut virheet eivät vaikuta tai vaikuttaneet lukujen vertailukelpoisuuteen, muutosten suuntiin tai analyysihin.

Kustannusten kehitys

Tukesin toiminnan kustannukset olivat edellisvuoden tasolla yhteensä 32,0 milj. euroa (2023: 31,9 milj. euroa). Henkilöstökulut ja Tukesin tietojärjestelmien kehittämistoiminnan kulut kasvoivat, mutta muut palvelujen ostot, toimitilavuokrat sekä matkakulut sen sijaan laskivat edellisvuoteen verrattuna. Tietojärjestelmäkulut sisältyvät toiminnan kustannuksiin. Tietojärjestelmien kehitysprojektit mukaan lukien kustannukset olivat yhteensä 35,0 milj. euroa (2023: 34,8 milj. euroa) (kaavio 1).

Kaavio 1. Tukesin kustannusten kehitys vuosina 2020–2024. Tietojärjestelmäkulut sisältyvät toiminnan kustannuksiin, mutta tietojärjestelmien kehitysprojektiön kulut eivät sisälly.

1.4.3 Maksullisen toiminnan ja yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmat

Tukesin maksullisen toiminnan tuotot olivat vuonna 2024 yhteensä 8,7 milj. euroa, joka oli 0,6 milj. euroa edellisvuotta enemmän.

Tukesin maksullisen toiminnan tuotoista 99 prosenttia kertyi julkisoikeudellisista suoritteista ja 1 prosentti liiketaloudellisesti hinnoitelluista suoritteista aiempien vuosien tavoin. Tukesin julkisoikeudellisten suoritteiden tuloutus perustui työ- ja elinkeinoministeriön asetukseen Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (1283/2021).

Taulukko 5. Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus, yhteenveto

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus (%)	2022 toteuma	2023 toteuma	2024 tavoite	2024 toteuma
Julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus	83	87	100	78

Tukesin julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuusprosentti oli 78 prosenttia. Kustannusvastaavuuden 100 prosentin tavoitetta ei saavutettu ja kustannusvastaavuus laski edellisvuoteen verrattuna. Kustannusvastaavuuden laskuun vaikutti osittain valtion yhteisen kustannuslaskentamallin käyttöönotto, jonka avulla maksullisen toiminnan kustannusten kohdentamista tarkennettiin. Lisäksi saatiin valmiiksi tavallista enemmän kemikaaleihin liittyviä pitkäkestoisia lupapäätöksiä, joihin sovellettiin vielä vuoden 2018 maksuasetuksen (1391/2018) mukaista hinnastoa. Kustannusvastaavuuden laskuun vaikutti myös se, että TEM:n asetus (1283/2021) Tukesin maksullisista suoritteista vuosina 2022–2024 oli voimassa viimeistä vuotta eikä julkisoikeudellisten suoritteiden hintataso enää kattanut yleisen kustannuskehityksen mukaisesti nousseita kustannuksia. Kustannusvastaavuuteen heijastui myös palkkojen suurehko yleiskorotus. Vuonna 2024 valmisteltiin uusi maksuasetus vuosille 2025–2026, jossa huomioitiin julkisoikeudellisten suoritteiden hintojen korotustarpeet kustannusvastaavuus-tavoitteen saavuttamiseksi.

Tukesin julkisoikeudellisten suoritteiden maksullisen toiminnan tulot kasvoivat 0,6 milj. eurolla. Valtion yhteisen kustannuslaskentamallin käyttöönoton myötä kustannusvastaavuuslaskelmassa esitettävät vuoden 2024 erilliskustannukset ja tukitoimintojen kustannukset eivät ole täysin vertailukelpoisia. Vuoden 2024 kustannusvastaavuuslaskelmassa tukitoimintojen kustannuksissa eriteltävä palkallisten poissaolojen kustannus on aikaisempina vuosina sisältynyt erilliskustannusten henkilöstökustannuksiin. Laskentamallin muutos huomioiden suoritteiden erilliskustannukset nousivat yhteensä 0,6 milj. euroa ja suoritteisiin vyörytetyt tukitoimintojen kustannukset nousivat yhteensä 1,2 milj. euroa.

Erillislakien mukaisia julkisoikeudellisten suoritteiden tuottoja kertyi kaivoslain 8a §:n mukaisista veronluonteisista varausmaksuista yhteensä 0,3 milj. euroa.

Liiketaloudellisin perustein määriteltyjen maksullisten suoritteiden tulot olivat yhteensä 45 000 euroa (80 000 euroa). Tämä ei ylitä erillisen kustannusvastaavuuslaskelman laatimisvelvoitteen alarajaa.

Yhteistoiminnan kustannusten korvauksia kertyi toisilta kirjanpitoyksiköiltä sekä kansainvälisestä viranomais- ja EU-yhteistyöstä yhteensä 471 000 euroa (437 000 euroa).

Tukesilla kilpailulain 30 §:n tarkoittaman toiminnan tuottoja kertyi vuonna 2024 FINASin järjestämistä standardikoulutuksista yhteensä 6 700 euroa (17 775 euroa). Kilpailullisen toiminnan tuloslaskelma sekä kustannuslaskennan periaatteet on esitetty tilinpäätöksen liitteessä 18.

Taulukko 6. Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma, julkisoikeudelliset suoritteet

JULKISOIKEUDELLISET SUORITTEET (1000 euroa)	2024 toteuma	2024 tavoite	2023 toteuma	2022 toteuma
TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot				
Maksullisen toiminnan myyntituotot	8 346	7 700	7 746	7 530
Tuotot yhteensä	8 346		7 746	7 530
KOKONAISKUSTANNUKSET				
Erilliskustannukset				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2		2	3
Henkilöstökustannukset	3 026		3 305	3 280
Vuokrat	6		3	2
Palvelujen ostot	1 313		1 268	1 346
Muut erilliskustannukset	251		288	187
Erilliskustannukset yhteensä	4 599	4 000	4 866	4 818
Osuus yhteiskustannuksista				
Tukitoimintojen kustannukset	4 513		3 456	3 516
Poistot	622		571	751
Korot	115		0	0
Muut yhteiskustannukset	866		0	0
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	6 116	3 700	4 027	4 267
Kokonaiskustannukset yhteensä	10 715	7 700	8 893	9 085
Kustannusvastaavuus (tuotot- kustannukset)	-2 369	0	-1 146	-1 555
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki	0	0	0	0
Kustannusvastaavuus-%	78	100	87	83

1.5 Tuotokset ja laadunhallinta

1.5.1 Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet

Tukes seuraa suurimpien suoriteryhmiä volyymejä, kustannuksia ja tuottavuutta (ks. edellä kohta 1.4.1 ja taulukko 3 sekä kohta 1.4.2, taulukko 4).

Taulukko 7. Suoritteiden määrä suurimmissa suoriteryhmissä

Suoritteet (kpl)	2022 toteuma	2023 toteuma	2024 toteuma
Pätevyyskoe	3 454	3 324	3 394
Kuluttajatuotteiden markkinavalvonta	1 251	1 448	1 396
Kemikaalituoterekisterin ilmoitukset	13 547	14 248	17 632
Toiminnanharjoittaja- ja laitteistoilmoitukset	7 738	7 004	7 398
Teollisten investointihankkeiden luvat ja ilmoitukset	335*	195	208
Kaivoslain mukaiset päätökset	324	337	366
Biosidi- ja kasvinsuojeluainepäätökset	338	335	358
Sähkötuotteiden markkinavalvonta	2 123	1 538	2 199
Akkreditoinnit	253	223	237

*Vuonna 2022 lukuun on sisällynyt myös toiminnanharjoittajan muutosilmoitukset, jotka eivät ole rinnastettavissa lupiin ja muutosilmoituksiin.

Pätevyyskoe

Pätevyystutkinnot ovat Tukesin eTentti-oppimisalustalla saatavissa digitaalisina. Sähköturvallisuustutkinnot digitalisoitiin vuonna 2022, mutta tutkinnot toteutettiin vielä läsnätilaisuuksina yhteistyössä yhteistyökumppaneiden kanssa. Toimintavuonna valmistui eTentti-järjestelmään 24/7-toimintamalli myös sähköturvallisuustutkintoihin ja se otettiin käyttöön alkuvuodesta 2025. Toimintatavan muutos on merkittävä, kun kaksi kertaa vuodessa järjestettävistä läsnätilaisuuksista siirrytään jatkuvasti saatavilla oleviin digitaalisiin tutkintoihin. Muutos laskee ja yhtenäistää myös tutkinnon suorittamiseen liittyviä kustannuksia.

Kuluttajatuotteiden markkinavalvonta

Kuluttajatuotteiden markkinavalvonnan suoritemäärän lasku johtui isoihin kehittämishankkeisiin, kuten Manta-järjestelmään ja Kampus-oppimisympäristöön, resurssoinnista sekä uudenlaisten toimintamallien, kuten Tuke-turvallisuushahmon, rakentamisesta ja henkilövaihdoksista.

Kemikaalituoterekisteri-ilmoitukset

KemiDigi-järjestelmän kemikaalituoterekisteriin toiminnanharjoittajien julkaisemien ilmoitusten määrä kasvoi reilusti vuonna 2024 (n. 3400 ilmoitusta enemmän). Ilmoitusmäärän nousua selittää se, että Tukes on vuoden 2024 aikana muistuttanut

yrietyksiä päivittämään ennen KemiDigi-järjestelmän käyttöönottoa julkaistujen kemikaali-ilmoitusten tiedot.

Toiminnanharjoittaja- ja laitteistoilmoitukset

Toiminnanharjoittaja- ja laitteistoilmoitusten suoritelmäärä kasvoi edellisvuoteen verrattuna. Tähän vaikuttivat yhteiskunnan kasvava sähköistyminen ja energiajärjestelmien muutoshankkeet. Järjestelmäkehitys on nopeuttanut ilmoitusten käsittelyä Tukesissa.

Teollisten investointihankkeiden luvat ja ilmoitukset

Teollisten investointihankkeiden luvat ja ilmoitukset käsiteltiin pääosin käsittelyaikojen mukaisesti. Investointihankkeiden lupia ja ilmoituksia tuli vireille hieman arvioitua vähemmän. Sen sijaan maankäyttöön ja ympäristövaikutusten arviointiin liittyviä lausuntopyyntöjen määrä kasvoi edelleen. Nämä antavat viitteitä siitä, että teolliset investoinnit etenevät, mutta ennakoitua hitaammalla aikataululla. Toimintavuonna myönnettiin ensimmäinen vihreän vedyn tuotantolaitoksen kemikaaliturvallisuuslupa.

Kaivoslain mukaiset päätökset

Kaivoslain mukaista luparuuhkaa saatiin purettua. Eniten päätöksiä tehtiin malminetsintään ja kullanhuuhtontaan liittyvissä asioissa. Kaivoslakiuudistuksessa vuonna 2023 Tukesille osoitettiin lisää resursseja kaivosasioiden käsittelyyn, mikä vaikutti oleellisesti tehtyjen päätösten määrään ja erityisesti malminetsintälupia koskevan hakemusruuhkan purkamiseen. Virastoon kohdistuneiden säätötarpeiden vuoksi kaivosryhmästä vähennettiin henkilöstöä.

Kaivosasioihin liittyviä hakemuksia oli vuoden 2024 lopussa vireillä yhteensä 523 kappaletta (703 kpl vuoden 2023 lopussa). Hakemusruuhka voi kääntyä uudelleen kasvuun ja Tukes pidentää tarvittaessa käsittelyaikoja työkuorman hallitsemiseksi.

Biosidi- ja kasvinsuojeluinainepäätökset

Biosidivalmisteiden lupapäätöksiä valmistui aiempia vuosia enemmän. Lupaprosesseja on kehitetty ja työn tukemiseksi on otettu käyttöön sähköisiä työkaluja. Lupapäätösten lisäksi käsiteltiin poikkeuksellisen paljon lupien jatkopäätöksiä, jotka johtuvat kansallisten päätösten kytkeytymisestä EU:n arviointiohjelma-asetuksen voimassaoloon eli vuoteen 2024.

Sähkötuotteiden markkina-avalvonta

Sähkötuotteiden markkina-avalvonnan suoritelmukummäärien kasvaminen selittyy pääosin kenttätarkastustoiminnan resurssien palautumisesta ennalleen. Edellisvuodesta poiketen käytettävissä oli koko vuoden kaksi kenttätarkastajaa. Suoritelmäärissä huomioidaan sekä kenttätarkastuskäynnit että valmistuneiden tapauskäsittelyjen yhteismäärä.

Akkreditoimnit

FINASin akkreditoimien toimijoiden lukumäärä on pysynyt melko pitkään samalla tasolla. Akkreditoitujen palvelujen (esimerkiksi analyysit, tarkastukset ja sertifiointit) volyymi

kasvaa edelleen. Vaikka uusia akkreditoituja toimijoita tulee vuosittain lisää, samanaikaisesti tapahtuu myös akkreditoitujen organisaatioiden yhdistymisiä yritysostojen vuoksi.

Vuonna 2024 FINASissa tehtiin kaikkiaan 237 päätöstä. Akkreditointipäätöksiin sisältyvät akkreditointia hakeneiden uusien toimijoiden akkreditointipäätökset (4 päätöstä) ja akkreditoitujen toimijoiden neljän vuoden välein tehtävät uudelleenakkreditointipäätökset (62 päätöstä). Akkreditointipäätösten muutospäätöksiin sisältyvät muun muassa akkreditoitujen toimijoiden pätevyysalueen muutokset, esimerkiksi menetelmäpäivitykset, laajennukset ja supistukset.

1.5.2 Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu

Asiakas- ja sidosryhmätyytyväisyys

Tukes teettää vuorovuosin asiakas- ja sidosryhmätutkimuksen. Vuonna 2024 tehtiin sidosryhmätutkimus. Tutkimus on soveltuvin osin seuranta vuosien 2022, 2020, 2018 ja 2016 tutkimuksille. Sidosryhmätutkimukseen osallistuneet pitävät Tukesia luotettavana viranomaisena. Tukesin maineen kokonaisarvosana oli 4,2 (asteikko 1–5, vuonna 2022: 4,1). NPS indeksi oli 63 (vuonna 2022: 55).

Sidosryhmien mielestä parhaiten onnistuneita tekijöitä Tukesin toiminnassa olivat: tasa-arvoinen kohtelu yhteistyötä tehtäessä (arvosana 4,7 asteikolla 1–5), yhteistyön sujuminen Tukesin henkilöstön kanssa (4,6) sekä Tukesin toiminnan tieto- ja faktapohjaisuus (4,5). Kehitettäviä osa-alueita ovat toiminnan uudistaminen sidosryhmiä kuunnellen (3,7), innovatiivisten ratkaisujen käyttöön ottaminen toiminnan kehittämisessä (3,5) sekä yhteiskunnan kilpailukyvyn kehittämisen tukeminen (3,3).

Luottamus&Maine-tutkimuksessa Tukes sai suomalaisilta hyvän arvion tunnettuudestaan ja maineestaan. Tukesin mainearvosana oli 3,7 ja sijoitus yhdestoista (11.) yhteensä 82 tutkitusta organisaatiosta. Tukesilla on parempi maine kansalaisten keskuudessa kuin julkishallinnon organisaatioilla keskimäärin. Tukes sai erinomaiset arviot vastuullisuudesta (4,0). Eniten kehitettävää kansalaiset näkivät vuorovaikutuksessa (3,5). Kansalaisten näkemykset Tukesin tarjoamista palveluista sekä Tukesista työpaikkana olivat parantuneet.

FINAS kartoittaa asiakastytytyväisyyttä jatkuvaperusteisesti toimeksiantokohtaisesti toteutettavilla asiakaskyselyillä. Kyselyssä on numeeristen vastausten lisäksi mahdollisuus antaa kirjallista palautetta. Saatua palautetta analysoidaan FINASissa systemaattisesti ja palautetta hyödynnetään toiminnan kehittämisessä. Numeeristen vastausten keskiarvo vuonna 2024 oli 4,5 (asteikko 1–5), mikä on hieman viimevuotista tulosta parempi tulos. Tulos on erittäin hyvä.

Tietojen hyödyntämisen edistäminen

Työ- ja elinkeinoministeriö toteutti hallinnonalallaan digikypsyyden asiantuntija-arvioinnin. Tukesin digikypsyyden arvio oli 3,6 asteikolla 1–5. Arvio oli ylemmällä tasolla kuin hallinnonalan keskimääräinen kokonaisarvo (3,3). Tukesin digikypsyydsarvo on kasvanut edellisestä asiantuntija-arvioinnista, jolloin se oli 3,4 (2022). Digikypsyydsarviossa mitataan kymmentä digikypsyyden osatekijää. Parhaimmaksi osa-alueeksi Tukesissa arvioitiin

strategia (4,1) ja eniten kehittämistä vaativaksi alueeksi asiakaslähtöisyys (3,0). Tukesin arkkitehtuuritiimin toimintaa on kehitetty, ja se näkyy myös Tukesin digikypsyysarvioinnissa, jossa arkkitehtuurin ja teknologian osa-alue on kehittynyt edellisen arvioinnin arvosta 3,0 lukemaan 3,4.

Tukes laati tekoälyn hallintamallin ja edisti tekoälyyn liittyvää osaamista järjestelmällä henkilöstölle vuoden aikana useita työpajoja ja koulutustilaisuuksia. Kaikkien tukeslaisten yhteistä ymmärrystä tekoälystä vahvistettiin myös säännöllisten intrauutisten ja -blogien sekä tekoäly-keskustelukanavan avulla. Tekoälypohjaisia ratkaisuja hyödynnettiin erityisesti tietojärjestelmien kehittämisessä sekä arjen toiminnan tukena. Tekoälyn hyödyntämisen edistäminen jatkuu vuonna 2025

Palveluprosessien kehittäminen

Tukes jatkoi TukesDigi-kehitysohjelmaa, jolla kehitetään ja digitalisoidaan Tukesin palveluprosesseja. Tukes arvioi palveluidensa digitalisointiastetta valtiovarainministeriön YritysDigi-hankkeessa kehitetyllä digiasteen määrittelyasteikolla. Mittaria sovelletaan Tukesin palveluiden koko käsittelyprosessiin mukaan lukien Tukesin sisäiset käsittelyprosessit. Tämän mittaustavan mukainen digitalisaatioaste on noin 96 %.

Tukes kehitti voimakkaasti pilvikyvykkyytään ja Tukesin pilvialustan toimivuutta parannettiin. KemiDigi-järjestelmän pilvisiirtymä saatiin lähes valmiiksi.

Tukes toteutti yhdessä TEM:n kanssa Tukesin järjestelmän GreenCoding-auditoinnin. Raportista saatujen tietojen perusteella Tukes kehitti edelleen ohjelmistotuotantoaan. Tuloksista pidettiin TEM:n hallinnonalan toimijoille esitys.

Tukesissa on käynnissä kolme laajaa palvelujärjestelmien uudistushanketta. Niistä kaksi järjestelmää, UNTO ja Manta, toteutetaan pilvipohjaisina.

Markkinavalvonta-alustan (Manta) kehittämistä jatkettiin. Mantassa käsitellään kaikki tuotteiden markkinavalvontaan ja kuluttajapalveluiden valvontaan liittyvät asiat. Manta rakennetaan yhteiskäyttöiseksi niin, että myös muiden markkinavalvontaviranomaisten on mahdollista liittyä siihen. Mantan kehittämisessä olivat mukana Säteilyturvakeskus (STUK) ja Suomen ympäristökeskus (Syke). Tavoitteena on laajentaa käyttäjäkuntaa muihinkin markkinavalvontaa tekeviin viranomaisiin. Tukes on alustavasti esitellyt Mantaa viranomaiskentässä. Manta kattaa tällä hetkellä noin 80–90 Tukesin tuotealuetta/-sektoria/-säädöstä. Mantan kehitys edistyi ripeästi vuoden 2024 alkupuolella, mutta epävarmuus TEM:n digimomentilta saatavan rahoituksen jatkumisesta pakotti projektin pienentämään kehitystiimiä loppukeväällä. Vaikka rahoituspäätöksen saavuttua tilannetta saatiin osittain korjattua, loppuvuoden kehitystahti oli erittäin verkkaista, sillä kehittäjätiimiä ei saatu koottua samaksi, kuin se oli ennen pienentämistä. Kehittäminen jatkuu vuonna 2025 ja Mantan käyttöönotto tapahtuu alkuvuodesta 2025.

UNTO-toiminnanohjausjärjestelmän kehittämistä jatkettiin. UNTO on FINAS-akkreditointipalvelun toiminnanohjausjärjestelmä ja kehitystyö jatkuu toiminnan ja prosessien tehostamiseksi ja uudistamiseksi. UNTO saadaan käyttöön keväällä 2025.

Valvonta- ja lupa-asioiden käsittelyjärjestelmässä (VALLU) otettiin käyttöön painelaitteita koskevien ilmoitusten käsittely, samalla saatiin vanhentunut Parek-tietojärjestelmä poistettua käytöstä. VALLU-järjestelmää kehitettiin edelleen kaivosasioiden käsittelyn mahdollistamiseksi. Tavoite on siirtää kaivosasioiden käsittely VALLU-järjestelmään keväällä 2025, samalla luovutaan vanhan mineraalirekisterin käytöstä. VALLUun toteutettiin kiireellisenä työnä myös NIS2-toimijarekisterin ylläpitojärjestelmä, jolla valmistauduttiin kyberturvallisuuslain mukaisiin tehtäviin.

Tukesin päätöksistä tehdyt valitukset

Tukes antoi 58 lausuntoa muutoksenhakutuomioistuimille Tukesin päätöksiä koskevissa asioissa. Eniten valituksia tehtiin kaivoslain nojalla tehdyistä päätöksistä. Hallinto-oikeudet antoivat 50 ratkaisua Tukesin päätöksistä tehtyihin valituksiin. Hallinto-oikeus kumosi Tukesin päätöksen viidessä ratkaisussaan. Korkein hallinto-oikeus antoi yhden ennakkopäätöksen, jossa Tukesin kaivoslain nojalla tekemä päätös kumottiin.

Laillisuusvalvojat antoivat neljä ratkaisua Tukesin toimintaa koskeviin kanteluihin. Kahdessa tapauksessa Tukesin toiminnassa ei ollut huomautettavaa. Yhdessä apulaisoikeuskanslerin ratkaisussa ja yhdessä eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen ratkaisussa katsottiin Tukesin toimineen hallintolain vastaisesti. Toinen ratkaisusta koski asiakasreklamaation käsittelyä ja toinen tietopyyntöä.

Kasvinsuojeluteollisuus ry jätti eduskunnan oikeusasiamiehelle kantelun siitä, että Tukes on toistuvasti ylittänyt kasvinsuojeluaineiden lupakäsittelyille säädetyt määräajat. Tukes on vastineessaan todennut, että viiveet eivät ole pääasiassa johtuneet Tukesin omista prosesseista, vaan EU:n kasvinsuojeluaineasetuksen myötä yksittäisen luvan työmäärä on lisääntynyt. Tukesissa on jatkettu prosessien kehittämistä, jotta jonoa ei enää muodostuisi.

YK:n taloudellisten, sosiaalisten ja sivistyksellisten oikeuksien komitea ja lasten oikeuksien komitea antoivat päätökset kolmessa asiassa, jotka koskivat Tukesin tekemää malminetsintälupapäätöstä. Komiteoiden päätösten vaikutusta Suomen lainsäädäntöön tarkastellaan ministeriötasolla.

Laadunhallinta

Tukes kehitti edelleen prosesseja ja niiden toimintakuvauksia toiminnan kehittämiseksi ja sujuvoittamiseksi. Kehitystyö jatkuu tulevana vuosina, jolloin pääpaino on strategisten painopisteiden huomioiminen ja sisällyttäminen prosesseihin. Tukes toteuttaa laatutyötään vuosisuunnitelman mukaisesti.

1.6 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

1.6.1 Henkisten voimavarojen kehittämistä koskevat tulostavoitteet

Tukes käynnisti henkisten voimavarojen kehittämiseen liittyvän kaksivuotisen projektimuotoisen kehittämiskokonaisuuden osana strategian toimeenpanoa. Tulossopimuksessa asetettujen tavoitteiden mittareina seurattiin henkilöstön kokonaistyötyytyväisyyden kehitystä sekä työhyvinvointia, johtamista, sukupuolten tasa-arvoa sekä ihmisten yhdenvertaisuuden toteutumista koskevia henkilöstökyselyn vastauksia. Henkilöstökysely toteutettiin Palkeiden ylläpitämällä Tutka-kyselyllä. Tukesin henkilötyövuosimäärä oli 283 htv, mikä ylitti henkilöstön määrälle asetetun tavoitteen 278 htv. Ero johtui pääasiassa erillisrahoituksella toteutettujen hankkeiden henkilöresurssista sekä korkeakouluopiskelijoille tarjotuista harjoittelupaikoista.

Tukesissa työskenteli vuoden lopussa 283 henkilöä, joista 271 oli aktiivisessa palvelussuhteessa ja 12 henkilöä virkavapaana. Syksyllä Tukes käynnisti yhteistoimintaneuvottelut toiminnan sopeuttamiseksi vuoden 2025 talousarviorahoitukseen. Osana neuvotteluissa käsiteltyjä toimenpiteitä Tukes rajoitti rekrytointia ja vähensi määräaikaisten virkasuhteiden käyttöä. Useita määräaikaista virkasuhteita päättyi joulukuun lopussa. Vuonna 2025 Tukes joutuu supistamaan henkilöstömääräänsä merkittävästi.

Taulukko 8. Henkisten voimavarojen hallinnan ja kehittämisen tulossopimusmittarit

Teemme yhdessä ja ammattitaitoisesti	2022 toteuma	2023 toteuma	2024 tavoite	2024 toteuma
Henkilöstön kokonaistyötyytyväisyys (VMBaro/Tutka, asteikko 1–5)	3,8	3,7	3,9	3,7
Työhyvinvointi (VMBaro/Tutka, asteikko 4–10)	8,0	8,0	8,0	8,0
Johtaminen (VMBaro/Tutka, JO.20216 johtajuusindeksi, asteikko 1–5)	3,6	3,6	3,6	3,6
Sukupuolten tasa-arvon toteutuminen työyhteisössä (VMBaro/Tutka, asteikko 1–5)	4,1	4,2	4,2	4,1
Ihmisten yhdenvertaisuuden toteutuminen työyhteisössä (VMBaro/Tutka, asteikko 1–5)	4,0	3,9	4,1	4,0
Henkilötyövuodet	263	279	278	283

Taulukko 9. Henkilöstön määrän ja rakenteen tunnuslukuja

	2022	2023	2024	muutos, %
Henkilöstön määrä vuoden lopussa	277	289	271	-6,2
Henkilöstön määrä vuoden lopussa (naiset / miehet)	174 / 103	187 / 102	176 / 95	-5,9 / -6,9
Vakituisessa virkasuhteessa olevat (naiset / miehet)	154 / 90	150 / 92	155 / 91	-3,3 / -1,1
Määräaikaaisessa virkasuhteessa olevat (naiset / miehet)	20 / 13	37 / 10	21 / 4	-43,2 / -60,0

Ikä, keskiarvo	47,6	47,4	48,9	3,1
Ikä, keskiarvo (naiset / miehet)	48,3 / 46,4	47,6 / 47,1	49,7 / 47,4	4,4 / 0,6

1.6.2 Osaamisen kehittäminen

Tukesin tehtävät edellyttävät henkilöstöltä erityisasiantuntemusta ja henkilöstön koulutustaso on korkea. Valtaosa henkilöstöstä on suorittanut korkeakoulututkinnon ja moni tohtorin tutkinnon. Tukes kehitti henkilöstön osaamista koulutussuunnitelman ja Ammattitaito Tukesissa -mallin pohjalta. Erityisesti esillä oli tarve kyberturvallisuusosaamiseen sekä henkilöstön valmiuksiin hyödyntää data-analytiikkaa ja tekoälyä. Näitä edistettiin sisäisillä valmennuksilla ja kokeiluilla. Lisäksi Tukes panosti tiiminvetäjävalmiuksien ja viestintätaitojen kehittämiseen.

Taulukko 10. Osaamisen kehittämisen tunnuslukuja

	2022	2023	2024	muutos*, %
Koulutustasoindeksi	6,6	6,6	6,8	2,2
Koulutustasoindeksi, naiset / miehet	6,6 / 6,6	6,6 / 6,8	6,8 / 6,8	3 / 0,8
Koulutus, €/htv	1 857	2 288	2 312	1,0
Koulutus, työpvm/htv	5,3	6,2	6,6	5,0

* Tahti-järjestelmän muutosprosentti on laskettu pyöristämättömistä luvuista.

1.6.3 Työhyvinvointi

Taulukko 11. Työhyvinvoinnin tunnuslukuja

	2022	2023	2024	muutos, %
Sairauspoissaolot, työpvm/htv	6,0	6,8	6,2	-8,3
Sairauspoissaolot kalenteripäivinä, pv/htv	8,2	9,7	8,5	-12,4
Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen*, %	0,0	0,0	0,1	-
Työterveyshuolto, €/htv	486	519	616	18,7
Työkunnon ja työtyytyväisyyden edistäminen, €/htv	682	697	572	-18,0
Kokonaistyötyytyväisyys, naiset / miehet	3,8 / 3,9	3,7 / 3,7	3,7 / 3,7	0

*Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneiden henkilöiden lukumäärän %-osuus edellisen vuoden lopun henkilöstöstä.

1.6.4 Henkilöstömenot

Taulukko 12. Työvoimakustannukset

	2022	2023	2024	muutos, %
Tehdyn työajan osuus säännöllisestä vuosityöajasta, %	80,9	80,4	79,7	-0,8
Tehdyn työajan palkkojen osuus työvoimakustannuksista, %	63,5	62,9	63,3	0,4
Tehdyn työajan palkkojen osuus palkkasummasta, %	76,8	76,3	75,6	-1,0
Kokonaistyövoimakustannukset, milj. €/v	18,3	20,9	21,6	3,3
Välilliset työvoimakustannukset, milj. €/v	6,8	7,7	7,9	2,4
Välillisten työvoimakustannusten osuus tehdyn työajan palkoista, %	57,5	58,9	58,1	-1,3

1.7 Tilinpäätösanalyysi

1.7.1 Rahoituksen rakenne

Tukes on osittain nettobudjetoitu virasto, jonka rahoituksesta 81 % muodostuu talousarviossa myönnetystä määrärahasta. Rahoituksen rakenne esitetään taulukossa 13.

Vuonna 2024 Tukesin käytettävissä oleva kokonaisrahoitus 36,5 milj. euroa (2023: 39,3 milj. euroa) muodostui Tukesin toimintamenomomentille osoitetusta talousarviomäärärahasta, edellisvuodesta siirtyneistä toimintamenomomentin määrärahoista, toimintamenomomentille tuloutettavan maksullisen toiminnan tuloista ja yhteistoiminnan kustannusten korvauksista, valtioneuvoston kanslian myöntämästä määrärahasta sekä ympäristöministeriön osoittamista määrärahoista kuluvalta vuodelta ja edellisvuodelta siirtyneistä määrärahoista. Tukesin käytettävissä oleva kokonaisrahoitus oli noin 3,0 milj. euroa edellisvuotta pienempi, josta 1,7 milj. euroa johtui Tukesin toimintamenojen siirtyneiden siirtomäärärahojen laskusta, 0,6 milj. euroa TEM:n hallinnonalan digitalisaation kehittämisrahan laskusta ja 0,6 milj. euroa ympäristöministeriön siirtyneiden siirtomäärärahojen laskusta. Tukesin nettobudjetoituja ulkoisia tuottoja kertyi yhteensä 4,9 milj. euroa.

Taulukko 13. Kokonaisrahoitus

Kokonaisrahoitus, määrärahat (1000 €)	2022	2023	2024	osuus %
Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	29 088	31 766	29 453	81
- Tukesin toimintamenot	22 865	23 301	23 351	
- ed. vuodelta siirtynyt	6 223	6 927	5 169	
- Hallinnonalan digitalisaation kehittäminen	0	1 538	933	

Ympäristöministeriön hallinnonala	3 724	2 693	2 077	6
- toimintamenot	1 953	836	1 271	
- ed. vuodelta siirtynyt	1 771	1 857	806	
VNK, EU:n kansalliset asiantuntijat	46	59	26	0
Nettobudjetoidut ulkoiset tulot	4 579	4 757	4 928	13
- maksullisen toiminnan tuotot	4 283	4 321	4 432	
- projekti- ja muut kustannusten korvaukset	296	435	496	
YHTEENSÄ	37 437	39 275	36 484	100

1.7.2 Talousarvion toteutuminen

Tukesin toimintamenot (32.01.08)

Tukesin toimintamenomomentin määräraha vuonna 2024 oli 23 351 000 euroa (2023: 23 301 000 euroa). Merkittävimpinä muutoksina määrärahan mitoituksessa edellisvuoteen verrattuna olivat 160 000 euron lisäys kaivoslain toimeenpanoon liittyviin tehtäviin ja 876 000 euron lisäys palkkausten tarkistuksiin. Merkittävimpinä toimintamenomomentille tehtyinä vähennyksinä olivat 342 000 euron säästö päätösvähennys ja toisessa lisätalousarviossa tehty 183 000 euron siirto uudelleen kohdistuksena TEM:n toimintamenomomentille.

Vuoden 2023 talousarviomäärärahaa Tukes käytti 20,5 milj. euroa sekä edellisvuodelta siirtynyttä määrärahaa 5,2 milj. euroa eli yhteensä 25,7 milj. euroa. Vuodelle 2025 määrärahaa siirtyi 2,8 milj. euroa.

Toimintamenomomentille nettoutettiin ulkoisia tuloja 4,9 milj. euroa, mikä on noin 0,2 milj. euroa edellisvuotta enemmän. Nettoutettavat ulkoiset tulot ovat pääosin kemikaalirekisteri-ilmoitusten tuloja sekä FINASin akkreditointipäätösten tuloja.

Projekti- ja muihin yhteishankkeiden tuottoihin sisältyy edellisvuosien tavoin 130 000 euron rahoitus vaarallisten aineiden kuljetuksen valvontatehtävistä liikenne- ja viestintäministeriön ja Traficomin kanssa tehtyjen sopimusten mukaisesti.

Taulukko 14. Nettoutetut tulot suoriteryhmittäin

Tukes, nettoutetut tulot suoriteryhmittäin (1 000 euroa)	2022 toteuma	2023 toteuma	2024 tavoite	2024 toteuma
Kemikaalirekisteri-ilmoitukset	862	865	865	875
FINAS-akkreditointipäätökset	2 966	2 952	2 950	3 138
FINAS-liiketaloudelliset tuotot	53	63	50	24
Kasvinsuojeluaineiden ja biosidien arviointien korvaukset	404	442	430	394

Projekti- ja muut yhteishankkeiden tuotot sekä muut nettoutetut tuotot	296	436	330	504
Muihin suoriteryhmiin kuuluvien tulojen tileistäpoistoja	-1	-1	0	-8
Nettoutetut tulot yhteensä	4 579	4 757	4 625	4 927

Ympäristöministeriön toimintamenot, Eräät korvaukset (35.01.01.08)

Ympäristöministeriö osoitti Tukesin käytettäväksi vuodelle 2024 määrärahaa 1 271 000 euroa. Tämän lisäksi vuodelta 2023 siirtyneitä määrärahoja oli käytettävissä 806 277 euroa. Yhteensä tilivuonna oli käytettävissä 2 077 277 euroa (2023: 2 693 000 euroa). Määrärahaa käytettiin yhteensä 1 833 027 milj. euroa. Vuoden 2024 määrärahaa siirtyi seuraavalle vuodelle 244 250 euroa.

Tukesin tulomomentti (12.32.20)

Tulomomentille tuloutetaan Tukesin maksullisen toiminnan tulot lukuun ottamatta kemikaalirekisteri-ilmoituksia ja akkreditointipalveluita sekä sitä osaa biosidien ja kasvinsuojeluaineiden tuloista, joka nettoutetaan toimintamomentille. Tulomomentille tuloutetaan myös tuotevalvonnan hankinta- ja testauskuluja korvaukset.

Tulomomentille arvioitiin kertyvän tuloja 3,7 milj. euroa. Tuloja kertyi yhteensä 4,3 milj. euroa (2023: 3,7 milj. euroa). Edellisvuoteen verrattuna kasvua oli kaivostoiminnan tuloissa n. 0,2 milj. euroa ja kasvinsuojeluaineiden tuloissa n. 0,5 milj. euroa.

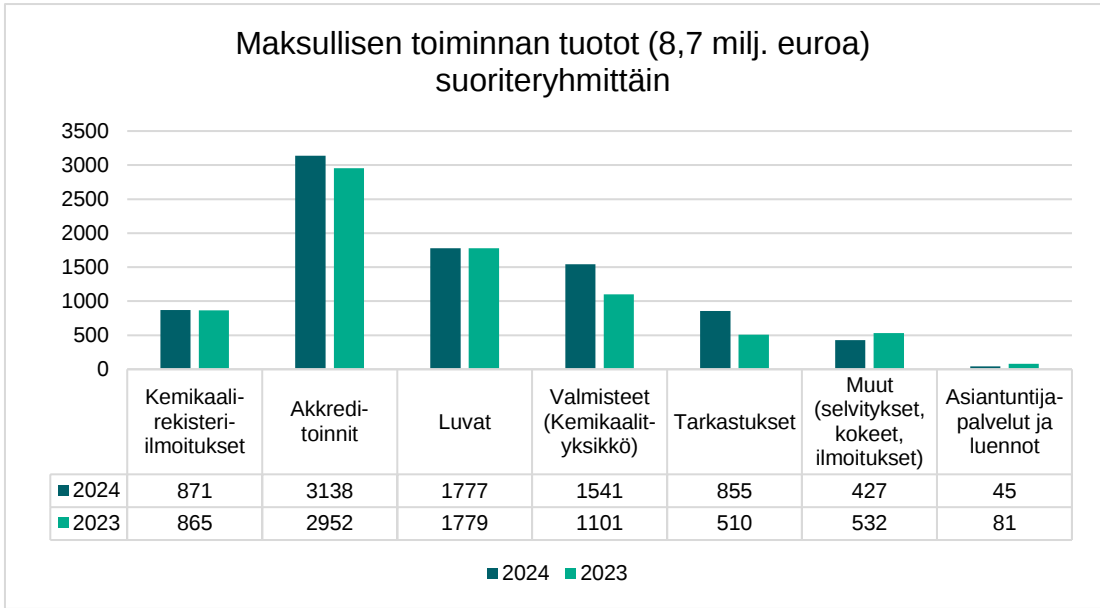
Taulukko 15. Tulomomentin 12.32.20 tulot suoriteryhmittäin

Tukesin tulomomentti, tulot suoriteryhmittäin (1 000 euroa)	2022 toteuma	2023 toteuma	2024 tavoite	2024 toteuma
Maksullisen toiminnan tulot/julkisoikeudelliset suoritteet				
- Prosessiturvallisuus (kemikaali, nestekaasu, maakaasu, räjähteet)	1 019	983	935	1 005
- Kemikaalien turvallisuus (pakkaus, merkinnät, CLP, kosmetiikka)	3	31	60	11
- Kaivostoiminta	1 062	1 268	1 035	1 474
- Sähkölaitteistot, hissit, jalometalli	342	324	320	320
- Kylmälaiteliikkeet, painelaitteet	295	299	310	284
- Kasvinsuojeluaineet	323	455	640	950
- Biosidit	255	122	150	163
Maksullisen toiminnan tulot/julkisoikeudelliset suoritteet yhteensä	3 300	3 482	3 450	4 207

Maksullisen toiminnan tulot/liiketaloudelliset	22	18		15
Korvaukset tuotevalvonnan hankinta- ja testauskuluista	172	158	200	109
Korkotulot, saatavien poistot yms.	8	8		12
Tulot kaikki yhteensä	3 502	3 665	3 650	4 343

1.7.3 Tuotto- ja kululaskelma

Toiminnan tuotot olivat vuonna 2024 yhteensä 11,9 milj. euroa, mikä on 0,5 milj. euroa edellisvuotta enemmän. Tuotoista 73 prosenttia oli maksullisen toiminnan tuottoja, jotka nousivat edellisvuodesta n. 0,8 milj. euroa. Maksullisen toiminnan 8,7 milj. euron tuotoista 87 prosenttia kertyi elinkeinoeläältä. Muut toiminnan tuotot laskivat n. 0,4 milj. euroa. Maksullisen toiminnan tuottoina kertyvät akkreditointituotot käytetään FINAS-akkreditointipalvelun toimintaan. FINAS toimii Tukesissa itsenäisenä ja puolueettomana yksikkönä.

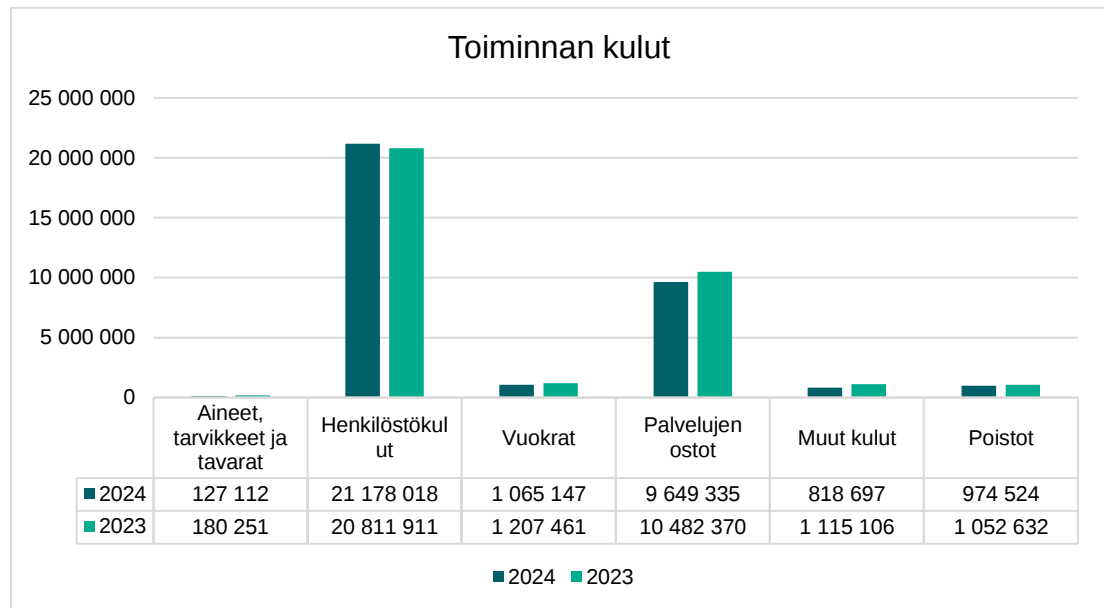

Kaavio 2. Maksullisen toiminnan tuottojen jakauma suoriteryhmittäin 2024

Toiminnan kulut olivat yhteensä 33,8 milj. euroa, ja ne laskivat edellisvuodesta 1,0 milj. euroa. Erityisesti palvelujen ostot laskivat edellisvuoteen verrattuna. ICT-menot laskivat 0,3 milj. euroa ja asiantuntija- ja tutkimuspalvelut 0,7 milj. euroa. Asiantuntija- ja tutkimuspalvelujen laskuun vaikutti muun muassa testauspalvelujen sopeuttaminen tulevina vuosina selvästi pienentyvään määrärahasoon. Muut kulut laskivat yhteensä 0,3 milj. euroa edellisvuoteen verrattuna. Muiden kulujen laskuun vaikutti erityisesti matkustamisen vähentyminen.

Tukesin suurin kuluerä olivat henkilöstökulut, yhteensä 21,2 milj. euroa, jotka nousivat edellisvuodesta 0,4 milj. euroa. Henkilöstökulujen kasvuun vaikuttivat hieman edellisvuodesta kasvanut henkilöstömäärä, palkkojen yleiskorotukset ja

virastoeräkorotukset sekä loppuvuonna useiden päättyneiden määräaikaisten virkasuhteiden osalta maksetut lomarahat ja vuosilomakorvaukset.

Kaavio 3. Tukesin kulurakenne 2024 ja 2023

1.7.4 Tase

Taseen loppusumma 31.12.2024 oli 9,5 milj. euroa, ja se kasvoi vuoden 2023 tilinpäätöksestä 1,4 milj. euroa. Merkittävin muutos taseen vastaavaa-puolella edellisvuoteen nähden oli ennakkomaksujen ja keskeneräisten hankintojen kasvaminen 7,1 milj. euroon (4,1 milj. euroa). Kasvu johtui vuonna 2024 käynnissä olevista suurista tietojärjestelmähankkeista. Muut pitkävaikutteiset menot puolestaan laskivat 1,0 milj. euroon (2,0 milj. euroa).

Taseen vastattavaa-puolen oma pääoma oli 3,1 milj. euroa, jossa oli kasvua vuoden 2023 tilinpäätökseen verrattuna 2,1 milj. euroa. Muutos johtui pääosin tilikauden tuotto- ja kulujäämän vähentymisestä. Vieraan pääoman lasku 0,6 milj. euroa johtui pääosin osto- ja siirtovelkojen vähentymisestä. Muihin lyhytaikaisiin velkoihin sisältyvä taseessa seurattava talousarvion ulkopuolinen rahoitus on 9,1 t. euroa vähemmän kuin vuoden 2023 tilinpäätöksessä. Talousarvion ulkopuolella seurattava rahoitus liittyy Pohjoismaisen ministerineuvoston rahoittamaan pohjoismaisen kemikaali-, ympäristö- ja terveystyöryhmän (NKE) projektikoordinaattorin tehtävään.

1.8 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Tukesin taloussäännössä on annettu yleiset määräykset sisäisestä valvonnasta. Sen mukaan sisäinen valvonta toteutetaan niin, että valvonnan näkökohdat otetaan huomioon osana Tukesin normaaleja johtamisprosesseja.

Tukesin johtoryhmä seuraa säännöllisesti tulostavoitteiden toteutumista. Sen osana tarkastellaan toimintaan liittyviä riskejä ja hallintakeinojen riittävyyttä. Tukes tunnistaa ja arvioi toiminnan riskejä osana toiminnan ja talouden suunnittelua, projektitoimintaa,

valmiussuunnittelua ja työsuojelutoimintaa. Merkittäviä riskejä ja poikkeamia seurataan johtoryhmätyöskentelyssä ja tarvittaessa ryhdytään välittömiin toimiin.

Tukesin johto arvioi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilaa käyttäen valtiovarainministeriön suosituksen mukaista kansainväliseen COSO 2013 -malliin perustuvaa arviointikehikkoa. Vuoden 2024 lopussa toteutetun arvioinnin perusteella tunnistettiin muutamia kehittämiskohteita, kuten Tukesin työjärjestyksen ajantasaistaminen matriisijohtamisen ja tiimirakenteen osalta sekä käyttövaltuushallinnan kehittäminen. Itsearviointin perusteella strateginen ennakointi on Tukesin vahvuus.

Tukesin tietojärjestelmäprojektien tietoturva ja -suojakontrolleja kehitettiin vaatimustenmukaisuuden varmistamiseksi. Vuonna 2025 laajemmin käyttöön otettavaa TORI-palveluympäristön hallintamallia ja vaatimuskriteeristöä pilotoitiin KemiDigi-tietojärjestelmän pilvimigraation liityntäpäätösmenettelyssä. Tietosuojaa koskevien vaikutustenarviointien (DPIA) prosessi laadittiin Tukesin toimintajärjestelmään ja vaikutustenarviointeja toteutettiin tunnistettuihin kohteisiin, kuten M365-ympäristöön, VALLU-painelaiterekisteriin ja FINASin UNTO-järjestelmään.

Tukes jatkoi kahden vuoden mittaista kokonaisvaltaisen riskienhallinnan kehittämishanketta (9/2023–8/2025). Vuoden 2024 aikana laadittiin Tukesille riskienhallintapolitiikka ja -malli, tiivistettiin yhteistyötä eri riskilajeista vastaavien henkilöiden välillä ja kehitettiin työkalu, jonka avulla riskienhallinnan koordinointi tehostuu. Lisäksi Tukes uudisti valmiussuunnitelman ja tarkensi henkilöturvallisuus-selvitysmenettelyä sekä varautumisen prosesseja.

Vuoden 2024 alussa Tukes otti käyttöön uudistetun seurantakohdemallin, jonka mukaan muun muassa työaika kohdennetaan ja laskut tiliöidään. Uudistuksen avulla henkilöstön työajan käyttöä ja määrärahojen kohdentumista voidaan seurata aiempaa selkeämmin.

Neljän viraston (Fimea, STUK, Tukes ja Valvira) johtoryhmien kesken toteutettiin ennakointikokonaisuus turvallisuus- ja valvontaviranomaisen tulevaisuuden näkökulmista. Kokonaisuus kehitti edelleen Tukesin ennakointikyvykkyyttä ja tunnistetut toimintaympäristön muutokset huomioitiin myös esimerkiksi strategian ajantasaistamisessa, valmiussuunnittelussa sekä tulossopimusvalmistelun yhteydessä päivitettyssä keskeisten riskien yhteenvedossa.

Tukesin sisäisen valvonnan arvioidaan olevan toiminnan laajuuteen ja laatuun nähden asianmukaisella tasolla.

1.9 Arviointien tulokset

Tukes teki vuoden aikana viisi sisäistä auditointia oman toimintansa arvioimiseksi ja edelleen kehittämiseksi. Sisäiset auditoinnit kohdistuivat FINASin puolueettomuuden riskinarviointiin, Tukesin visuaaliseen ilmeeseen, Tukesin seurantakohdejärjestelmän käyttöön, Tukesin matkustuskäytäntöihin sekä hybridityön pelisääntöihin. Sisäisistä auditoinneista merkittiin yhteensä seitsemän poikkeamaa ja 30 kehitysehdotusta. Lisäksi FINASissa toteutettiin sisäisiä auditointeja oman auditointisuunnitelman mukaisesti.

Lisäksi Tukes, STUK ja Fimea ovat tehneet yhteisauditointeja vuodesta 2021 lähtien. Yhteisauditointien tavoitteena on kehittää auditoinnin kohdetta, mutta myös jakaa parhaita käytäntöjä virastojen kesken. Vuonna 2024 Tukes ja STUK auditoivat Fimean lausuntoprosessia.

Ulkoiset arvioinnit

FINAS oli toukokuussa 2024 viikon kestäneen kattavan arvioinnin kohteena, kun Euroopan akkreditointiorganisaatioiden yhteistyöjärjestön EA:n järjestämä vertaisarviointi kohdentui FINASin toimintaan. FINASia arvioinut EA:n vertaisarvioijaryhmä koostui yhteensä 11 arvioijasta ja lisäksi mukana oli kaksi arvioijajaharjoittelijaa. Arvioijat edustivat 10:tä eri Euroopan maata. Vertaisarviointia tekevät arvioijat tulevat muista Euroopan maiden akkreditointiorganisaatioista ja heidät on koulutettu tekemään vertaisarviointeja. FINASille merkittiin vertaisarvioinnissa 15 poikkeamaa ja 10 kehityskohdetta. Arvioinnin tuloksena arviointiryhmä suositti FINASin pysymistä EA:n MLA-sopimuksissa. Sopimuksessa pysyminen vahvistetaan vuoden 2025 aikana, kun vertaisarvioinnin dokumentaatio, kuten raportti arvioinnista, on saatu valmiiksi ja arvioinnissa kirjattujen poikkeamien korjaavien toimenpiteiden on todettu täyttävän arviointivaatimukset.

Komissio teki Suomeen kasvinsuojelulainelainsäädäntöä koskevan auditoinnin 27.5.-12.6.2024. Tukesin lisäksi auditointikohteina olivat Tulli, Ruokavirasto sekä Uudenmaan ja Varsinais-Suomen ELYt. Johtopäätöksenä todettiin, että lupamenettely on hyvin järjestetty sekä markkina- ja käytön valvontaan osallistuvat viranomaisten on määriteltä selkeästi. Auditoinnissa kiinnitettiin huomiota muun muassa lupien käsittelyjen viivästymisiin, tarkastusten vähäisyyteen ja riskiperusteisen otannan puuttumiseen. Komissio nosti esille neljä poikkeamaa, joihin Suomen tuli esittää korjaavia toimia, joiden edistymisestä tulee raportoida vuosittain.

1.10 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä

Tukesin toiminnassa ei ole todettu Tukesin varoihin liittyviä väärinkäytöksiä tai rikoksia.

Tukesissa on käytössä prosessi ilmoittajansuojelulain mukaisten ilmoitusten käsittelemiseksi ja sisäinen ilmoituskanava henkilöstölle väärinkäytöksistä ilmoittamiseksi. Tukesissa ei tehty sisäisiä väärinkäytösilmoituksia vuoden 2024 aikana. Sisäistä ilmoituskanavaa muutettiin vuonna 2024 siten, että ilmoituksen voi tehdä nimettömästi. Muutoksen tavoitteena on madaltaa ilmoituskynnystä entisestään.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tilinpäätös 2024

2 Talousarvion toteumalaskelma

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston talousarvion toteutumalaskelma

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2024 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2024	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
11. Verot ja veronluonteiset tulot	17 333,56	9 474	9 473,95	0,00	100
11.04.01. Arvonlisävero	17 333,56	9 474	9 473,95	0,00	100
12. Sekalaiset tulot	3 664 711,45	3 677 264	4 370 403,12	693 139,44	119
12.32.20. Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tulot	3 664 580,87	3 650 000	4 343 139,44	693 139,44	119
12.39.04. Siirrettyjen määrärahojen peruutukset	130,58	3 061	3 060,56	0,00	100
12.39.10. Muut sekalaiset tulot		24 203	24 203,12	0,00	100
Tuloarviotilit yhteensä	3 682 045,01	3 686 738	4 379 877,07	693 139,44	119

Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji		Tilinpäätös2023	Talousarvio2024 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2024 määrärahojen		Tilinpäätös 2024	Vertailu Talousarvio -Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
				käyttö vuonna 2024	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2024	Käyttö vuonna 2024 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
23.	Valtioneuvoston kanslia	59 453,60	25 537	25 536,96		25 536,96	0,00	0,00	25 536,96	25 536,96	0,00
23.01.03.	Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkamenot (S2)	59 453,60	25 537	25 536,96		25 536,96	0,00		25 536,96	25 536,96	
23.01.03.1.	Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkaus- ja muut menot	59 453,60	25 537	25 536,96		25 536,96	0,00		25 536,96	25 536,96	
30.	Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala		14 700	700,45	14 000,00	14 700,45	0,00	7 145,00	21 145,00	4 084,44	14 000,00
30.01.29.	Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (A)		700	700,45		700,45	0,00				
30.40.22.	Luonnonvara- ja biotalouden edistäminen (S3)		14 000		14 000,00	14 000,00	0,00	7 145,00	21 145,00	4 084,44	14 000,00
30.40.22.07.	Luonnon monimuotoisuutta vahvistavat toimet							7 145,00	7 145,00	4 084,44	0,00
32.	Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	26 720 550,88	25 459 583	22 612 132,89	2 847 450,29	25 459 583,18	0,00	5 841 545,56	29 452 545,56	26 605 095,27	2 847 450,29
32.01.08.	Turvallisuus- ja kemikaaliviraston toimintamenot (nettob) (S2)	23 301 000,00	23 351 000	20 503 549,71	2 847 450,29	23 351 000,00	0,00	5 168 545,56	28 519 545,56	25 672 095,27	2 847 450,29
32.01.10.	Digitalisaation kehittäminen (S3)	1 538 428,00	260 000	260 000,00		260 000,00	0,00	673 000,00	933 000,00	933 000,00	0,00
32.01.10.07.	Hallinnonalan digitalisaation kehittäminen	1 538 428,00	260 000	260 000,00		260 000,00	0,00	673 000,00	933 000,00	933 000,00	0,00
32.01.29.	Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (A)	1 881 122,88	1 848 583	1 848 583,18		1 848 583,18	0,00				

35.	Ympäristöministeriön hallinnonala	927 523,68	687 020	442 770,36	244 249,98	687 020,34	0,00	1 430 276,82	2 077 276,82	1 833 026,84	244 249,98
35.01.01.	Ympäristöministeriön toimintamenot (nettob) (S2)	836 000,00	647 000	402 750,02	244 249,98	647 000,00	0,00	1 430 276,82	2 077 276,82	1 833 026,84	244 249,98
	35.01.01.08. Eräät korvaukset (KPY)	836 000,00	647 000	402 750,02	244 249,98	647 000,00	0,00	1 430 276,82	2 077 276,82	1 833 026,84	244 249,98
35.01.29.	Ympäristöministeriön hallinnonalan arvonnalisäveromenot (A)	91 523,68	40 020	40 020,34		40 020,34	0,00				
Määrärahatilit yhteensä		27 707 528,16	26 186 841	23 081 140,66	3 105 700,27	26 186 840,93	0,00	7 278 967,38	31 576 504,34	28 467 743,51	3 105 700,27

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston talousarvion toteutumalaskelman tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella

Turvallisuus- ja kemikaalivirastolla ei ole esitettävää tällä liitteellä.

3 Tuotto- ja kululaskelma

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tuotto- ja kululaskelma

	1.1.2024 - 31.12.2024		1.1.2023 - 31.12.2023	
TOIMINNAN TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	8 654 037,23		7 820 521,92	
Muut toiminnan tuotot	<u>3 212 415,93</u>	11 866 453,16	<u>3 617 691,56</u>	11 438 213,48
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	127 111,59		180 250,81	
Henkilöstökulut	21 178 018,09		20 811 910,70	
Vuokrat	1 065 147,29		1 207 460,56	
Palvelujen ostot	9 649 334,96		10 482 370,00	
Muut kulut	818 697,36		1 115 106,30	
Poistot	<u>974 524,04</u>	<u>-33 812 833,33</u>	<u>1 052 631,91</u>	<u>-34 849 730,28</u>
JÄÄMÄ I		-21 946 380,17		-23 411 516,80
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	12 381,82		11 074,33	
Rahoituskulut	<u>-787,45</u>	11 594,37	<u>-349,58</u>	10 724,75
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Satunnaiset kulut	<u>-5 352,25</u>	<u>-5 352,25</u>	<u>-4 714,00</u>	<u>-4 714,00</u>
JÄÄMÄ II		-21 940 138,05		-23 405 506,05
JÄÄMÄ III		-21 940 138,05		-23 405 506,05
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Perityt arvonlisäverot	9 473,95		17 333,56	
Suoritettut arvonlisäverot	<u>-1 884 170,17</u>	<u>-1 874 696,22</u>	<u>-1 966 918,98</u>	<u>-1 949 585,42</u>
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		<u>-23 814 834,27</u>		<u>-25 355 091,47</u>

4 Tase

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tase – Vastaavaa

	31.12.2024		31.12.2023	
VASTAAVAA				
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET Sijoitukset				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Muut pitkävaikutteiset menot	1 061 159,89		2 033 373,93	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>7 136 500,98</u>	8 197 660,87	<u>4 125 908,90</u>	6 159 282,83
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Koneet ja laitteet	7 122,50		9 432,50	
Muut aineelliset hyödykkeet	<u>21 086,00</u>	<u>28 208,50</u>	<u>21 086,00</u>	<u>30 518,50</u>
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET Sijoitukset YHTEENSÄ		8 225 869,37		6 189 801,33
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS				
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	1 284 968,31		1 872 777,01	
Siirtosaamiset	0,00		36,80	
Muut lyhytaikaiset saamiset	<u>6 248,42</u>	1 291 216,73	<u>10 280,33</u>	1 883 094,14
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT				
Kirjanpitoyksikön menotilit	<u>-232,24</u>	<u>-232,24</u>	<u>-238,49</u>	<u>-238,49</u>
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ		1 290 984,49		1 882 855,65
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>9 516 853,86</u>		<u>8 072 656,98</u>

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tase - Vastattavaa

	31.12.2024		31.12.2023	
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
VALTION PÄÄOMA				
Valtion pääoma 1.1.1998	-601 352,97		-601 352,97	
Edellisten tilikausien pääoman muutos	1 552 594,77		871 100,76	
Pääoman siirrot	25 931 703,70		26 036 585,48	
Tilikauden tuotto-/kulujäämä	<u>-23 814 834,27</u>	3 068 111,23	<u>-25 355 091,47</u>	951 241,80
VIERAS PÄÄOMA				
LYHYTAIKAINEN				
Ostovelat	1 074 541,36		1 602 037,54	
Kirjanpitoyksiköiden väliset tilitykset	453 278,97		479 108,30	
Edelleen tilitettävät erät	396 371,27		454 565,12	
Siirtovelat	4 163 309,15		4 213 639,53	
Muut lyhytaikaiset velat	<u>361 241,88</u>	<u>6 448 742,63</u>	<u>372 064,69</u>	<u>7 121 415,18</u>
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		6 448 742,63		7 121 415,18
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<u>9 516 853,86</u>		<u>8 072 656,98</u>

5 Liitetiedot

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tilinpäätöksen liite 1: Selvitys tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja vertailtavuudesta

1. Budjetointikäytäntö on sama kuin aikaisempina vuosina.
2. Ulkomaanrahan määräiset velat on muunnettu euroiksi maksupäivän kurssia käyttäen. Ulkomaanrahan määräisiä saamisia ei ollut vuoden vaihteessa.
3. Tilinpäätöksen laadinnassa käytetyissä arvostus- ja jaksotusperiaatteissa ja -menetelmissä ei ole tapahtunut muutoksia edellisvuosiin nähden.
4. Aikaisempiin vuosiin ei kohdistu merkittäviä tuotto- tai kulueriä eikä virheiden korjauksia.
5. Edellisen vuoden tiedot ovat vertailukelpoisia tilinpäätösvuoden kanssa.
6. Kustannuslaskennassa on otettu käyttöön valtion yhteinen kustannuslaskentamenetelmä. Kustannusten kohdistamisen päälinjaukset ovat samat kuin aikaisempina vuosina.
7. Tilinpäätösvuoden jälkeen ei ole tapahtunut olennaista ilmoitettavaa.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tilinpäätöksen liite 2: Nettoutetut tulot ja menot

Momentin numero ja nimi		Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2024 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2024 määrärahojen		Tilinpäätös 2024	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
				käyttö vuonna 2024	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2024	Käyttö vuonna 2024 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
32.01.08. Turvallisuus- ja kemikaaliviraston toimintamenot (nettob) (S2)	Bruttomenot	31 084 736,94		28 008 055,65		30 855 505,94				33 176 601,21	
	Bruttotulot	7 783 736,94		7 504 505,94		7 504 505,94				7 504 505,94	
	Nettomenot	23 301 000,00	23 351 000	20 503 549,71	2 847 450,29	23 351 000,00	0,00	5 168 545,56	28 519 545,56	25 672 095,27	2 847 450,29
35.01.01. Ympäristöministeriön toimintamenot (nettob) (S2)	Bruttomenot	836 000,00		409 736,50		653 986,48				1 840 013,32	
	Bruttotulot	0,00		6 986,48		6 986,48				6 986,48	
	Nettomenot	836 000,00	647 000	402 750,02	244 249,98	647 000,00	0,00	1 430 276,82	2 077 276,82	1 833 026,84	244 249,98

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tilinpäätöksen liite 3: Arviomäärärahojen ylitykset

Turvallisuus- ja kemikaalivirastolla ei ole esitettävää liitteellä 3.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tilinpäätöksen liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat

Päälukan ja tilijaottelun numero ja nimi	Peruutettu	
	Tilijaottelu	Yhteensä
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala		3 060,56
Vuosi 2022		3 060,56
30.40.22.07. Luonnon monimuotoisuutta vahvistavat toimet	3 060,56	
Pääluokat yhteensä		3 060,56
Vuosi 2022		3 060,56

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tilinpäätöksen liite 5: Henkilöstökulujen erittely

	2024	2023
Henkilöstökulut	17 840 987,01	17 357 727,88
Palkat ja palkkiot	17 917 978,60	17 086 911,14
Tulosperusteiset erät	8 004,00	7 757,00
Lomapalkkavelan muutos	-84 995,59	263 059,74
Henkilösivukulut	3 337 031,08	3 454 182,82
Eläkekulut	3 162 022,89	3 114 434,13
Muut henkilösivukulut	175 008,19	339 748,69
Yhteensä	21 178 018,09	20 811 910,70
Johdon palkat ja palkkiot, josta	719 661,40	677 924,83
- tulosperusteiset erät	8 004,00	7 757,00
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	1 820,00	1 480,00
Johto	1 580,00	1 200,00
Muu henkilöstö	240,00	280,00

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tilinpäätöksen liite 6: Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kirjanpitoyksikössä yhdenmukaisin periaattein käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellisen pitoajan mukaisina tasapoistoina alkuperäisestä hankintamenosta.

Varainhoitovuoden aikana ei ole tehty muutoksia poistosuunnitelmaan.

Suunnitelman mukaiset poistoajat ovat:

Omaisuusryhmä	Poisto- menetelmä	Poistoaika vuotta	Vuotuinen poisto %	Jäännösarvo € tai %
112 Aineettomat oikeudet				
1120 Ostetut valmisohjelmistot ja tietojärjestelmät	tasapoisto	5	20,0	0
114 Muut pitkävaikutteiset menot				
1140 Itsevalmistetut ja teetetyt tietojärjestelmät	tasapoisto	5	20,0	0
119 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat				
1191 Keskeneräiset aineettomat käyttöomaisuushankinnat		ei poistoaikaa		100
125-126 Koneet ja laitteet				
1255 ICT-laitteet	tasapoisto	3	33,3	0
1256 Toimistokoneet ja -laitteet	tasapoisto	5	20,0	0
1258 Audiovisuaaliset koneet ja laitteet	tasapoisto	5	20,0	0
1259 Laboratoriolaitteet ja -kalusteet	tasapoisto	5	20,0	0
1269 Muut koneet ja laitteet	tasapoisto	5	20,0	0
127 Kalusteet				
1270 Asuinhuoneisto- ja toimistokalusteet	tasapoisto	5	20,0	0
128 Muut aineelliset hyödykkeet				
1280 Taide-esineet		ei poistoaikaa		

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tilinpäätöksen liite 7: Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

	Aineettomat hyödykkeet		Yhteensä
	114 Muut pitkävaikutteiset menot	119 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	
Hankintameno 1.1.2024	4 979 092,88	4 125 908,90	9 105 001,78
Lisäykset	0,00	3 010 592,08	3 010 592,08
Vähennykset	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.2024	4 979 092,88	7 136 500,98	12 115 593,86
Kertyneet poistot 1.1.2024	-2 945 718,95	0,00	-2 945 718,95
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-972 214,04	0,00	-972 214,04
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2024	-3 917 932,99	0,00	-3 917 932,99
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2024	1 061 159,89	7 136 500,98	8 197 660,87

	Aineelliset hyödykkeet		Yhteensä
	125-126 Koneet ja laitteet	128 Muut aineelliset hyödykkeet	
Hankintameno 1.1.2024	11 550,00	21 086,00	32 636,00
Lisäykset	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.2024	11 550,00	21 086,00	32 636,00
Kertyneet poistot 1.1.2024	-2 117,50	0,00	-2 117,50
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-2 310,00	0,00	-2 310,00
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2024	-4 427,50	0,00	-4 427,50
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2024	7 122,50	21 086,00	28 208,50

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tilinpäätöksen liite 8: Rahoitustuotot ja -kulut

Turvallisuus- ja kemikaalivirastolla ei ole esitettävää liitteellä 8.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tilinpäätöksen liite 9: Talousarviotaloudesta annetut lainat

Turvallisuus- ja kemikaalivirastolla ei ole esitettävää liitteellä 9.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tilinpäätöksen liite 10: Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Turvallisuus- ja kemikaalivirastolla ei ole esitettävää liitteellä 10.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tilinpäätöksen liite 11: Taseen rahoituserät ja velat

Turvallisuus- ja kemikaalivirastolla ei ole esitettävää liitteellä 11.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tilinpäätöksen liite 12:
Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut

Muut monivuotiset vastuut

Valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset

€	Talousarvio- menot 2024	Määräraha- tarve 2025	Määräraha- tarve 2026	Määräraha- tarve 2027	Määräraha- tarve myöhemmin	Määräraha- tarve yhteensä
Tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset yhteensä	873 056,29	697 567,91	0,00	0,00	0,00	697 567,91

Muulla kuin valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt sopimukset ja sitoumukset

€	Talousarvio- menot 2024	Määräraha- tarve 2025	Määräraha- tarve 2026	Määräraha- tarve 2027	Määräraha- tarve myöhemmin	Määräraha- tarve yhteensä
	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut sopimukset ja sitoumukset yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut monivuotiset vastuut yhteensä	873 056,29	697 567,91	0,00	0,00	0,00	697 567,91

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tilinpäätöksen liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Turvallisuus- ja kemikaalivirastolla ei ole esitettävää liitteellä 13.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tilinpäätöksen liite 14: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Turvallisuus- ja kemikaalivirastolla ei ole esitettävää liitteellä 14.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tilinpäätöksen liite 15: Velan muutokset

Turvallisuus- ja kemikaalivirastolla ei ole esitettävää liitteellä 15.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tilinpäätöksen liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio

Turvallisuus- ja kemikaalivirastolla ei ole esitettävää liitteellä 16.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tilinpäätöksen liite 17: Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot

Turvallisuus- ja kemikaalivirastolla ei ole esitettävää liitteellä 17.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tilinpäätöksen liite 18: Kilpailullisen toiminnan tuloslaskelma sekä kuvaus kustannuslaskennan periaatteista

TUOTOT	
Kilpailullisen toiminnan myyntituotot	6 700,00
Kilpailullisen toiminnan muut tuotot	
Tuotot yhteensä	6 700,00
KOKONAISKUSTANNUKSET	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	
Henkilöstökustannukset	610,15
Vuokrat	
Palvelujen ostot	
Muut erilliskustannukset	
Erilliskustannukset yhteensä	610,15
Tukitoimintojen kustannukset	1 046,98
Poistot	6,51
Korot	1,37
Muut yhteiskustannukset	
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	1 054,86
Kokonaiskustannukset yhteensä	1 665,01
TULOS	5 034,99
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki	
TULOS HINTATUEN JÄLKEEN	5 034,99
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki	

Kuvaus kustannuslaskennan periaatteista:

Kilpailullisen toiminnan erilliskustannukset perustuvat työaikakirjausten perusteella tehtyihin jakopalkkoihin sekä suoraan kyseiselle toiminnolle kohdistettuihin ostoihin.

Toiminnolle kohdistetut yleiskustannukset on laskettu Tukesin yhdenmukaisin kustannuslaskennan periaattein: tukitoimintojen kustannusten ajurina toimivat toiminnolle kohdistuneet välittömät henkilöstökustannukset, poistoiksi kohdistetaan mahdolliset suoraan kyseiselle toiminnolle kuuluvat poistot sekä henkilöstökustannusten perusteella vyörytetty osuus yhteisistä poistoista.

6 Allekirjoitus

Tilinpäätös on hyväksytty Helsingissä 28. helmikuuta 2025

Pääjohtaja

Tomi Lounema

Johtaja

Annika Kutilainen

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoittajan henkilöllisyyden ja allekirjoituksen ajankohdan voi varmistaa allekirjoitusta klikkaamalla ja asiakirjan aitous voidaan todentaa sähköisesti. Jos asiakirjaa muutetaan jälkikäteen, allekirjoitus ei ole enää kelvollinen. Sähköinen asiakirja on alkuperäiskappale, eikä allekirjoituksen oikeellisuutta voi varmistaa paperitulosteesta. Alkuperäisen sähköisen asiakirjan voi tarvittaessa pyytää Tukesin kirjaamosta.

Kirjanpitoyksikön tilintarkastuksesta vastaa valtiontalouden tarkastusvirasto, joka antaa tarkastuksesta tilintarkastuskertomuksen.